

Ерих Кестнер

Двойната Лотхен

Първа глава

Зеебюл край Бюлзее. Детските летовища са като пчелни кошери. Един автобус с двадесет „новачки“. Къдрици и плитки. Бива ли едно дете да отхапе носа на друго?

Английският крал и неговият астрологичен близник. Трудно е да получиш трапчинки от смях по бузите си.

Знаете ли всъщност къде е Зеебюл? Планинското село Зеебюл? Зеебюл край Бюлзее? Не? Не знаете? Чудно, никой когото запита човек, не знае Зеебюл! Може би пък Зеебюл край Бюлзее да е едно от селищата, известни изключително само на хората, които не питаме? Не бих се учудил. Стават такива работи.

Е добре, щом като не знаете Зеебюл край Бюлзее, естествено не можете да знаете и детското летовище в Зеебюл край Бюлзее, прочутото летовище за малки момиченца. Жалко. Но няма значение. Детските летовища си приличат като типови хлябове или диви теменужки: знаеш ли едно – знаеш всичките. И когато минеш покрай някое от тях, може да го помислиш за огромен кошер. То кънти от смехове, викове, шушукане и кикотене. Тия летовища са истински кошери на детското щастие и безгрижие. И колкото много летовища и да има, никога няма да са достатъчни.

Наистина вечер сивото джудже, наречено „Мъка по дома“, сяда понякога на леглата в спалното помещение, изважда от джоба си сивия бележник и сивия молив и със сериозно изражение на лицето установява общия брой на детските сълзи наоколо – изплаканите и неизплаканите.

Ада на сутринта – докато да го видиш – то е изчезнало. Тракат чашите за мляко, бърлят в надпревара малките уста.

Горящи от желание да се изкъпят, децата се втурват на стада към хладното зеленикаво езеро, хвърлят се в него, пляскат, пищят, викат, кркат, плуват или поне се правят, че плуват.

Тъй е и в Зеебюл край Бюлзее, гдето започва историята, която ще ви разкажа. Малко позаплетена история. И понякога ще се налага дяволски да внимавате, за да разберете всичко свършено точно и безпогрешно. Във всеки случай отначало тя започва съвсем спокойничко. Объркана на ще стана едва в следните глави. Объркана и твърде интересна.

Засега всички се къпят в езерото. И както винаги, най-буйно е едно

малко деветгодишно момиченце, чиято глава е обсипана с къдрици и изпълнена с хрумвания. Името му е Луиза, Луиза Палфи. От Виена.

Но ето, че откъм сградата се чува гонг. После втори и трети. Децата и надзирателките, крито се къпят, излизат на брега.

– Гонгът е за всички! – вика госпожица Улрика. – Дори и за Луиза!

– Ида де! – крещи Луиза. – Стар човек съм, не съм бърз влак!

И наистина иде. Госпожица Улрика закарва целокупно в обора, ах не, в сградата, своето бърливо стадо. Обядва се точно в дванадесет часа. А следобедът се чака с любопитство. Защо?

През този следобед се очакват двадесет „новачки“. Двадесет малки момиченца от Южна Германия. Дали между тях няма да има някоя и друга кокетка? Някоя и друга клоуарка? А – много е възможно – и претарели дами по на тринадесет-четиринадесет години? Ами ще донесат ли интересни играчки? Дано между тях да има поне една голяма гумена топка. Топката на Труде вече издиша. А пък Бригита не дава своята. Заклучила я е в шкафа. Здраво. За да не й стане нищо. И такива работи стават.

И ето на, следобед Луиза, Труде, Бригита и другите деца стоят пред голямата, широко разтворена порта и нетърпеливо чакат автобуса, който ще докара „новачките“ от близката гара. Ако влакът е пристигнал навреме, те всъщност би трябвало вече...

Но ето, чува се клаксон!

– Идат!

Автобусът се носи по шосето, завива внимателно пред портата и спира. Шофьорът слиза и усърдно започва да сменя от колата едно след друго малките момиченца. Но не само момиченцата, а още и куфари, чанти, кукли, кошници, кесии, платнени кучета, тротинетки, чадърчета, термоси, шлифери, раници, сгънати одеяла, книжки с картинки, тенекени кутии за събиране на цветя, мрежи за пеперуди – какъв ли не багаж.

Най-сетне на автобусната врата се появява със своето имущество и двадесетото момиченце със сериозен поглед. Шофьорът услужливо протяга ръце нагоре.

Малката тръсва глава така че двете и плитки се разлюляват.

– Благодаря, не! – казва учтиво и твърдо тя и слиза сама съвсем спокойно и уверено от стъпалото.

Едно малко създание долу се оглежда със смутена усмивка. Изведнъж очите и се разширяват и смаяно се втренчват в Луиза! Но ето че и Луиза се обещва. Тя уплашено гледа „новачката“ в лицето!

Другите деца и госпожица Улрика се vizират слисани ту в едната, ту

в другата. Шофьорът тиква фуражката си назад, почесва се по темето и не смогва да затвори устата си. Защо ли?

Луиза и „новачката“ дотолкова си приличат, че просто можеш да ги объркаш! Вярно е, едната има дълги къдрици, а другата – скромно сплетени плитки, ала това е наистина единствената разлика!

Изведнъж Луиза се извързва и хуква към градината, като че я гонят лъвове и тигри.

– Луиза! – вика госпожица Улрика. – Луиза! След това свива рамене и се заема най-напред да прибере в сградата двадесетте нови. На опашката нерешително и безкрайно изненадано се движи малкото момиченце с плитките.

Управителката на детското леговище, госпожа Мутезиус, седи в кабинета си и обсъжда със старата, енергична готвачка менюто за следните дни.

Почуква се. Влиза госпожица Улрика и съобщава, че новите са пристигнали здрави и бодри и че не липсва нито една.

– Чудесно! Благодаря!

– Но има още нещо...

– Да?

Крайно заетата управителка вдига за миг очи.

– Отнася се до Луиза Палфи – започва малко нерешително госпожица Улрика, – тя чака вън, пред вратата...

– Доведете тази палавница! – Госпожа Мутезиус неволно се усмихва. – Какви ги е забъркала пак?

– Този път никакви – отвърща помощничката. – Просто... Тя отваря вратата внимателно и извиква:

– Влезте, и двете! Не се бойте де!

И ето, двете малки момиченца пристъпват в стаята. Застават на голямо разстояние едно от друго.

– Ама че каша! – промърморва готвачката.

Докато госпожа Мутезиус гледа смаяна децата, госпожица Улрика се обажда:

– Новата се казва Лоте Кьорнер и иде от Мюнхен.

– Роднини ли сте?

Двете момиченца поклащат едва забележимо, но решително главите си в знак на отрицание.

– До ден днешен никога не са се виждали! – добавя госпожица Улрика. – Странно, нали?

– Защо пък странно? – пита готвачката. – Откъде накъде ще могат

да се видят? Щом едната иде от Мюнхен, а другата – от Виена?

Госпожа Мутезиус потапя перото в мастилницата.

– Две момиченца, които си приличат толкова много, сигурно ще станат добри приятелки. Не се дърпайте така едно от друго, деца! Хайде, подайте си ръце!

– Не! – виква Луиза и скрива ръце зад гърба си.

Госпожа Мутезиус свива рамене, позамисля се малко и накрая казва:

– Можете да си вървите.

Луиза побягва към вратата, разтваря я шумно и хуква навън. Лоте се покланя учтиво и тръгва бавно към изхода на стаята.

– Почакай, Лотхен – казва управителката.

Тя разтваря една голяма книга.

– Мога още отсега да нанеса името ти. И кога и къде си родена. И как се казват родителите ти.

– Аз имам още само мама – прошепва Лоте.

Госпожа Мутезиус дотапя перото в мастилницата.

– И тъй, най-напред: кога си родена?

Лоте прекосява коридора, качва се по стълбите, отваря една врата и се озовава в гардеробната. Тя още не е извадила нещата си от куфара. Започва да подрежда роклите, блузите, престилките и чорапите си в отредения и шкаф. През отворения прозорец нахлува далечен детски смях.

Лоте държи в ръката си снимка на млада жена. Взира се нежно в нея, после грижливо я скрива под престилките. Когато посяга да затвори шкафа, погледът ѝ пада върху огледалото от вътрешната страна на вратата. Оглежда се сериозно и изпитателно, сякаш се вижда за пръв път. След това, с внезапна решителност, отхвърля назад плитките и пригласява косата си тъй, че прическата и заприличва на тази на Луиза Палфи.

Някъде хлопва врата. Лоте отпуска бързо ръце, сякаш заловена на местопрестъплението.

Луиза седи заедно със своите приятелки върху градински зид и над носа ѝ се е връзала строга бръчка.

– Аз няма да позволя това – каза виенската ѝ съученичка Труде. – Пристига току-тъй, най-нахално, с твоето лице.

– Но какво да правя? – пита сърдито Луиза.

– Издраскай ѝ го с нокти! – предлага Моника.

– Най-хубаво ще бъде да ѝ отхапеш носа! – съветва я Кристина. – Тогава с един удар ще ликвидираш цялото зло.

При това тя спокойно, клати краката си.

– Да ми развали така ваканцията! – мърмори Луиза истински огорчена.

– Но какво е виновна тя – се мъчи да обясни бузестата Щефи. – Ами ако сега пристигне някой и изглежда също като мен...

Труде прихва да се смее.

– Самата, ти едва ли вярваш, че някой ще толкова шур да се разохожда с твоята глава!

Щефи се нацупва. Останалите се смеят. Дори Луиза поизкривява лице в усмивка. В този миг еква гонгът.

– Храненето на хищниците започва! – провиква се Кристина.

И момиченцата скачат от зида.

В трапезарията госпожа Мутезиус казва на госпожица Улрика:

– Ще наредите нашите малки двойнички една до друга. Може би радикалното лечение ще помогне.

Децата нахлуват шумно в залата. Местят с тътрене табуретки. Дежурните момичета мъкнат към масите супници, от които се издига пара. Други пълнят подаваните им чинии.

Госпожица Улрика пристъпва зад Луиза и Труде потупва леко Труде по рамото и казва:

– Седни до Хилда Щурм!

Труде се извърща и иска да отговори нещо:

– Никакви възражения!

Труде свива рамене, става и недоволна гримаса се премества.

Лъжиците тракат. Мястото до Луиза е празно. Удивително е колко много погледи може да привлече към себе си едно празно място.

След това, като по заповед, всички погледи се насочват към вратата. Влязла е Лоте.

– Ето те и тебе най-сетне – казва госпожица Улрика. – Ела да ти покажа мястото!

Тя завежда до масата мълчаливото, сериозно момиченце с плитките. Луиза не вдига поглед, а гневно гълта супата си.

Лоте покорно сяда до Луиза и посяга към лъжицата, макар че гърлото ѝ се е свило съвсем.

Другите малки момичета поглеждат скритом и с голямо любопитство към забележителната двойка. Дори теле с две-три глави не би могло да възбуди по-голям интерес. Устата дебелията, бузеста Щефи е зинала от прекалено напрежение.

Луиза не смогва да се обуздава повече. Пък и съвсем не иска. С

всички сили тя ритва под масата Лоте в глезена.

Лоте изтръпва от болка и здраво стисва устни.

На масата за възрастни надзирателката Герда поклаща глава и казва:

– Просто да не ти го побере умът! Две съвършено чужди, момичета, а пък такава прилика.

Госпожица Улрика се обажда замислено:

– Може би са астрологични близначки.

– Това пък какво е? – пита госпожица Герда. – Астрологични близначки?

– Има хора, които си приличат напълно, без да са каквито и да било роднини. Но те са дошли на този свят в една и съща частичка от секундата!

Госпожица Герда измърморва:

– Ах!

Госпожа Мутезиус кимва с глава.

– Четох преди време за някакъв лондонски мъжки шивач, който приличал досущ на английския крал Едуард VII. Приличал му толкова, че просто можело да ги сбъркаш. А на това отгоре шивачът имал същата козя брадичка. Кралят наредил да поканят човека в Бъкингамския дворец и водил дълъг разговор с него.

– И наистина ли излязло, че и двамата са били родени в една и съща секунда?

– Да, по една случайност тови могло да се установи с абсолютна точност.

– И какво станало по-нататък? – пита силно заинтригувана Герда.

– По желание на краля мъжкият шивач трябвало да си обръсне брадата!

Докато останалите се смеят, госпожа Мутезиус гледа замислено към масата, гдето седят двете малки момиченца. След това казва:

– На Лоте Кьорнер да се даде леглото до Луиза Палфи! Трябва да привикнат една с друга.

Нощ е. И всички деца спят. Освен две. Тези две деца са се обърнали с гръб едно към друго, правят се на дълбоко заспали, но лежат с отворени очи и се взират пред себе си.

Луиза гледа сърдито сребърните кръгчета, които луната чертае по леглото ѝ. Внезапно тя наостря уши. Долавя тих, с мъка сподавен плач.

Лоте затиска уста с ръцете си. Какво каза при раздялата майка ѝ?

„Толкова се радвам, че ще прекараш няколко седмици с много други, весели деца! Ти си твърде сериозна за годините си, Лотхен! Прекалено сериозна. Знам, че вината не е у теб. Аз съм причината. Работата ми. Твърде малко време съм в къщи. И когато се върна, съм уморена. А през това време ти не си играла като другите деца, ами си прала, готвила, сложила си масата... Да ми се върнеш сега с хиляди гънчици от смях по бузите си, мое малко къщовниче!“

А ето на, сега тя лежи тук, на това чуждо място, до някакво лошо момиче, което я мрази само защото му прилича.

Тя тихо въздъхва. Иди, че имай гънчици от смях по бузите!

Лоте тихичко хлипа.

Неочаквано малка чужда ръка погалва несръчно косите ѝ.

Лотхен се вцепенява от страх. Дали от страх? Ръката на Луиза продалява, плахо да я гали.

Месецът надниква през големия прозорец на спалното помещение и здравата се изненадва: там лежат едно до друго две малки момиченца, които не смеят да се погледнат. И едното, което до преди малко плачеше, сега съвсем бавно се опитва да докосне галещата ръка на другото.

– Е добре. – казва си старата сребърна луна. – Сега вече и аз мога да заляза спокойно.

И наистина залязва.

Втора глава

За разликата между примирие и мир. Умивалнята като фризьорски салон.

Двойната Лотхен. Труде изяжда плесницата. Фотографът Айпелдауер и жената на лесничея. Моята майка, нашата майка. Дори госпожица Улрика е подушила нещо.

Остава ли задълго в сила примирието между двете? Въпреки че бе сключено без всякакви преговори и думи? Склонен съм да вярвам, но все пак пътят от примирието до мира е дълъг. При децата също. Или може би не?

Те не смеят да се погледнат – нито когато на другата сутрин се събуждат, нито когато след това се втурват в умивалнята с белите си дълги нощници, нито докато се обличат една до друга пред шкафчетата си, нито докато закусват мляко една до друга на столовете си, нито дори и догава, когато с песни тичат край езерото, а после играят с възпитателките хора и сплитат венчета от цветя. Един единствен път бързите им, бегли погледи се срещат и веднага след това уплашено се зарейват встрани.

Сега госпожица Улрика седи на поляната и чете чудесен роман, в който на всяка страница се говори за любов. Понякога тя отпуска книгата и унесени мисли за господин Радмахер, дипломирания инженер, който живее под наем у леля й. Той се казва Рудрлф. Ах, Рудолф!

През това време Луиза, играе с приятелките си на народна топка. Но не и е до играта. Често се оглежда, като че ли търси някого, а не може да го намери.

Труде я пита:

– Кога все пак ще отхапеш носа на новачката, а?

– Не бъди толкова тъпа! – отвръща Луиза.

Кристина изненадано я поглежда.

– Охо! А пък аз мислех, че й имаш зъб.

– Та аз не мога да отхапвам носа на всекиго, комуто имам зъб – обяснява Луиза хладно. И добавя: – Освен това нямам и зъб.

– Но нали вчера й имаше? – настоява Шефи.

– И то какъв зъб! – допълва Моника. – На вечеря я ритна по крака под масата тъй, че тя едва не ревна с глас!

– Ето на – заявява Труде с явно задоволство.

Перушината на Луиза настръхва.

– Ако не престанете веднага – виква тя гневно, – и вашите крака ще пострадат!

При тези думи се извърща и офейква.

– Тя самата не знае какво иска – казва Кристина и свива рамене.

Лоте седи сама на поляната с венче от цветя в скута и плете още един венец. В този миг някаква сянка пада върху престилката ѝ.

Тя вдига очи.

Пред нея е застанала Луиза и смутено и нерешително пристъпва от крак на крак.

Лоте се решава на една лека усмивка. Едва забележима, всъщност забележима само с увеличително стъкло.

Луиза облекчено отвръща на усмивката ѝ.

Лоте вдига в ръка венеца, който току-що е свила, и плахо пита:

– Искаш ли го?

Луиза се отпуска на колене и развълнувана отговаря:

– Да, но само ако ти ми го сложиш на главата!

Лоте поставя венеца върху къдриците ѝ. След това кимва доволно и додава:

– Прекрасно!

И ето, сега двете еднакви момиченца са седнали едно до друго на поляната, съвсем самички, мълчат и предпазливо се усмихват.

След малко Луиза въздъхва тежко и пита:

– Сърдиш ли ми се още?

Лоте поклаща отрицателно глава.

Луиза гледа към земята и бързо казва:

– Всичко стана толкова неочаквано! Автобусът! И после ти! Такъв ужас!

Лоте кимва.

– Такъв ужас! – повтаря тя. Луиза се привежда напред.

– А пък всъщност е страшно забавно, нали?

Лоте сезира смаяно в нейните весело бляскащи очи. „Забавно ли?“

След това тихо запитва:

– Имаш ли братя или сестри?

– И аз нямам – казва Лоте.

Двете са се промъкнали в умивалнята и сега стоят пред голямото

огледало. Лоте усърдно се мъчи да приглади къдриците на Луиза с помощта на гребен и четка.

Луиза вика „ау“ и „ой“!

– Ще; млъкнеш ли? – кара ѝ се престорено строго Лоте. – Когато мамичка ти прави косите на плитки, не бива с да плачеш.

– Но аз си нямам мамичка! – ръмжи Луиза. – Затова, ау, затова съм такова кресливо дете, както казва баща ми.

– А той никога ли не те пошляпва отзад? – разпитва обстойно Лоте, като почва да плете плитките.

– Ами! Той толкова ме обича! Как ще ме бие!

– Тези две неща нямат нищо общо едно с друго! – забелязва премъдро Лоте.

– А на това отгоре умът му е зает с разни други неща.

– Достатъчно е едната му ръка да е свободна.

Двете прихват да се смеят.

Ето че плитките на Луиза са готови и двете деца с пламнал поглед се взират в огледалото. Лицата им сияят като коледни елхи. В огледалото се оглеждат две съвършено еднакви момичета! От огледалото ги гледат две съвършено еднакви момичета!

– Като сестри! – пошепва въдушевено Лоте. Еква обедният гонг.

– Ех, че весело ще бъде! – виква Луиза. – Тръгвай! Двете напускат тичешком умивалнята. И се държат за ръце.

Другите деца отдавна са насядали. Само местата на Луиза и Лоте са още празни.

И ето вратата се отваря и се появява Лоте. Тя сяда без колебание на стола на Луиза.

– Слушай – предупреждава я Моника. – Това място е на Луиза. Спомни си за глезена си!

Момичето само свива рамене и започва да се храни.

Вратата се отваря наново и... ха, дявол да го вземе! – Лоте, цялцеленичка, влиза още веднъж! Без да променя изражението на лицето си, тя се запътва към последното празно място и сяда.

Другите момичета на масата зяпват от почуда. А ето че и децата от съседните маси започват да гледат нататък Наскачват от местата си и се натрупват около двете Лоти.

Напрежението спада едва когато и, двете прихват да се смеят. Не минава дори минута вече цялата зала ехти от многогласен детски смях.

Госпожа Мутезиус сбръчква чело.

– Каква е тази врява?

Тя става и с царствено строг поглед тръгва да види каква е тази страшна глъчка. Но когато се озовава до двете момиченца с плитките, гневът ѝ се стопява като сняг на слънце. И тя пита развеселена:

– Е, коя от вас сега е Луиза Палфи и коя Лоте Кьорнер?

– Не казваме! – отвърща една от двете Лоти и намигва.

Отново еква звънък смях.

– Но за бога! – провиква се със смешно отчаяние госпожа Мутезиус. – Какво ще правим сега?

– Може би – предлага втората Лоте със задоволство, – може би все пак някой ще познае?

Щефи маха ръка във въздуха – също като момиче, което гори от нетърпение да издекламира стихотворение.

– Нека да кажа! – вика тя. – Труде е в един и същи клас с Луиза! Тя да отгатне!

Труде колебливо излиза на преден план, оглежда изпитателно ту едната, ту другата Лоте и клати безпомощно глава. След секунда обаче по лицето ѝ плъзва хитра усмивка. Тя дръпва порядъчно силно плитката на по близко стоящата Лоте – и в следния миг изплющява плесница.

Хванала бузата си, Труде вика възторжено:

– Тази беше Луиза!

С това всеобщото веселие достига връхната си точка.

Луиза и Лоте получават разрешение да отидат в близкото село. „Двойната Лоте“ трябва непременно да бъде увековечена на снимка. За да изпратят снимки у дома! Има да се чудят там!

След първоначалното си смайване фотографът – някой си господин Айпелдауер – свърши добра работа. Направи шест различни снимки. След десет дни пощенските картички ще бъдат готови.

А когато момиченцата си отиват, той казва на жена си:

– Знаеш ли какво? Ще взема накрай да пратя няколко гланцирани копия на някой илюстриран вестник или списание. Понякога списанията се интересуват от такива работи!

Вън, пред ателието му, Луиза разплита „глупавите“, си плитки, защото тази скромна прическа разваля настроението ѝ. И когато разтърсва отново своите къдрици, темпераментът ѝ се възвръща. Тя поканва Лоте на чаша лимонада. Лоте се дърпа. Тогава Луиза казва енергично:

– Ще слушаш! Завчера татко ми изпрати нови пари за харчене. Хайде, тръгвай!

И тъй, те се запътват към лесничейството, сядат в градината, пият лимонада и бърбят. Има толкова неща за разказване, за питане и за

отговаряне, когато две малки момичета току-що са станали приятелки!

Кокошките тичат насам-натам между масите на заведението, къпват тук-там по нещичко и кудкудякат. Старо, ловджийско куче подушва двете посетителки и няма нищо против присъствието им.

– Отдавна ли е умрял баща ти? – пита Луиза.

– Не зная – казва Лоте. – Мама никога не говори за него... а пък не ми се ще да питам.

Луиза кимва.

– И аз никак вече не си спомням мама. По-рано на татковото пиано имаше една голяма нейна снимка. Веднъж той ме свари, когато я гледах. И на другия ден снимката изчезна. Вероятно я е заключил в работната си маса.

Кокошките кудкудякат. Ловджийското куче дреме. Едно малко момиченце, което няма татко, пие лимонада с друго малко момиченце, което няма майка.

– Нали си деветгодишна? – пита Луиза.

– Да – кимва Лоте. – На 14-ти октомври ще навърша десет.

Изведнъж Луиза се изправя като свещ.

– На 14-ти октомври ли?

– На 14-ти октомври.

Луиза се привежда напред и прошепва:

– Аз също!

Лоте се вцепенява като кукла. Зад къщата изкукуригва петел. Ловджийското куче се мъчи да лапне една пчела, която бръмчи около него. През отворения кухненски прозорец се чува да пее жената на лесничей.

Двете деца се гледат в очите като хипнотизирани. Лоте преглъща с мъка и пресипнала от възлнение, пита:

– Ами... къде си родена?

Бавно и колебливо, сякаш се страхува, Луиза отвръща:

– В Линц на Дунава.

Лоте прекарва език по пресъхналите си устни.

– Аз също!

В градината е съвсем тихо. Само върховете на дърветата се полюшват. Може би съдбата току-що е прелетяла над градината и ги е докоснала с крилете си. Лоте казва бавно:

– Аз имам в шкафа снимка на... на мама.

Луиза скача.

– Покажи ми я!

Тя дръпва стола на другото момиче и го повлича след себе си към

изхода на градината.

– Гледай ти! – вика възмутено някой. – Що за нови моди?

Това е жената на лесничея.

– Пиете лимонада, а пък не плащате, а?

Луиза се изплашва. Рови с треперещи пръсти в малкото си портмоне, тиква в ръката на жената неколкократно сгъната банкнота и тичешком се връща при Лоте.

– Чакайте да ви върна! – вика жената.

Но децата не я чуват вече. Тичат, сякаш от това зависи животът им.

– Какво ли са намислили тия малки гъски? – промърморва жената.

Сетне тя се прибира в къщи. Старото ловджийско куче се потътря подире й.

В детското летовище Лоте рови нервно в шкафа си. Измъква изпод купчината бельо една снимка и я подава на Луиза, която трепери с цялото си тяло.

Луиза поглежда боязливо и страхливо снимката. Сетне погледът и се прояснява. Очите й буквално се впиват в женския образ.

Лицето на Лоте е обърнато в очакване към лицето на другото момиченце.

Съкрушена от огромното щастие, Луиза отпуска снимката надолу и блажено кимва. След това я притиска буйно до себе си и прошепва:

– Моята майка!

Лоте обвира с ръка шията на Луиза.

– Нашата майка!

Две малки момиченца се притискат плътно едно до друго. Зад тайната, която току що им се е разкрила, се таят нови загадки, други тайни.

Из сградата проехтява гонгът. Със смях и шум се спускат надолу по стълбите деца. Луиза посяга да остави снимката обратно в шкафа. Лоте казва:

– Подарявам ти я!

Госпожица Улрика е застанала в кабинета пред писалището на ръководителката и от вълнение на двете й бузи са се изписали яркочервени кръгли петна.

– Не мога вече да тая това в себе си! – извиква тя. – Трябва да ви се доверя! Да знаех само какво би трябвало да сторим!

– Е, е – казва госпожа Мутезиус, – какво ви тежи на сърцето, мила?

– Те съвсем не са астрологични близнаци!

– Кои? – пита с усмивка госпожа Мутезиус. – Английският крал и

шивачът ли?

– Не! Луиза Палфи и Лоте Кьорнер! Проверих в приемната книга. И двете са родени на един и същи ден в Линц! Това не може да бъде случайност!

– Навярно не е случайност, мила. И аз вече мислих по този въпрос.

– Значи вие знаете? – пита госпожица Улрика и разтваря широко уста, за да си поеме дъх.

– Разбира се! След пристигането на малката Лоте аз я запитих за данните и и ги вписах в книгата; след това ги сравних с рождения ден и родното място на Луиза. Това беше съвсем естествено, нали?

– Да, да. Ами какво ще стане сега?

– Нищо.

– Нищо ли?

– Нищо! И ако не държите устата си затворена, ще Ви отрежа ушите, мила.

– Но...

– Никакво, „но“! Децата не подозират нищо. Те се фотографираха и ще изпратят снимките у дома. Ако по този начин работата се разнищи, добре! Но вие и аз не бива да играем ролята на съдбата. Благодаря ви за прозорливостта, мила. А сега ми изпратете готвачката.

Докато напуска кабинета, изражението върху лицето на госпожица Улрика не е много умно.

Впрочем противното би било нещо съвсем ново за нея.

Трета глава

Откриване на нови континенти. Загадка след загадка. Разделеното на две име. Една сериозна снимка и едно весело писмо. Родителите ца Шефи се разведжат. Бива ли да се разполовяват децата? Времето минава. То си знае само това.

Взеха ли двете момиченца снимките си от господин Айпелдауер в селото? Отдавна! Осведоми ли се любопитно госпожица Улрика дали са изпратили снимките по домовете си? Отдавна! Кимнаха ли Луиза и Лоте с глави и казаха ли „да“? Отдавна!

И също така отдавна същите тези снимки, разкъсани на мънички парченца, лежат на дъното на тъмнозеленото Бюлзее край Зеебюл! Децата излъгаха госпожица Улрика! Те искат да запазят своята тайна за себе си! Двете искат да я потулят и може би пак двете да я извадят наяве! А онзи, който се приближи прекалено много до техните тайни, бива най-безогледно излъгван. Инак не може. Дори Лотхен не чувствава угризение на съвестта. А това значи много.

В последно време двете са се залепили като репей една за друга. Труде, Шефи, Моника, Кристина и останалите момиченца понякога се сърдят на Луиза – ревнуват Лоте. Но каква полза от това? Никаква! Къде ли са се заврели й сега?

Заврели са се в гардеробната. Лоте изважда от шкафа си две еднакви престилки, дава на сестра си едната от тях и докато си връзва втората, казва:

– Мама купи тия престилки от „Берлингер“.

– Аха – прекърва я Луиза. – Това магазинът, на улица „Нойхаузер“ до... как се казваше портата?.

– Карлова порта!

– Да, до Карловата порта!

Всяка от двете знае вече доста добре какви са навиците, съученичките, съседите, учителките и жилището на другата! Всичко, свързано с мама, е тъй страшно важно за Луиза! А Лоте просто умира да научи всичко, абсолютно всичко, което сестра й знае за татко! По цели дни те не говорят за нищо друго. А и вечер с часове шушукат в леглата си. Вейко открива друг, нов континент. Онова, което техният детски небосвод е обгръщал досега, е било, както неочаквано се оказа, само половината от

света им!

А когато понякога наистина не се занимават да сглобяват трескаво двете половини, за да могат да видят цялото, вълнува ги друга тема, мъчи ги друга тайна: защо родителите им не са вече заедно?

– Отначало те, естествено; са се оженили – обяснява за стотен път Луиза. – И после им са се родили две малки момиченца. И понеже мама се казва Луизалоте, кръстили са едното Дуиза, а другото Лоте. Това, разбира се, е много симпатично! Но тогава сигурно още са се обичали, нали?

– Положително! – казва Лоте. – Само че след това трябва да са се скарали. И са се разделили. Разделили са и нас точно тъй, както преди това името на мама!

– Всъщност трябвало е да ни питат, преди да ни делят!

– Та тогава ние още не сме могли да говорим!

Двете сестри безпомощно се усмихват. После се хващат под ръка и отиват в градината.

Пристигнала е пощата. Навсякъде – в тревата, на зида и по пейките в градината, са насядали малки момиченца и разчитат писма. Лоте държи в ръце снимката на един около тридесет и пет годишен човек и с нежен поглед гледа баща си. Значи тъй изглежда той! И така се стопля сърцето ти, когато имаш истински, жив татко!

Луиза чете онова, което той ѝ пише:

„Мило, едничко мое дете!“

– Ама че дявол – казва тя, като вдига поглед. – А пък много добре знае, че има близнаци! – После продължава да чете:

„Нима съвсем си забравила как изглежда главата на твоето семейство, че искаш снимка от него непременно, още преди края на ваканцията? Отначало бях намислил да ти пратя една снимка от детинството си, на която съм голо бебе и лежа върху една бяла мечка кожа. Но ти пишеш, че снимката трябва да бъде нова-новеничка! Е добре, изтичах веднаха при фотографа, макар всъщност да нямах никакво време, и му обясних точно защо ми трябва толкова бързо снимката. Иначе, рекох, моята Луиза няма да ме познае, когато отида да я посрещна на гарата! За щастие той можа да ме разбере. И ти ще получиш снимката навреме. Надявам се, че не си се качила на главата на госпожицата в колонията, тъй както се качваш на главата на баща си, който ти изпраща хиляди поздрави и те очаква с голямо нетърпение!“

– Хубаво! – казва Лоте. – И весело! А пък на снимката изглежда толкова сериозен!

– Навярно го е било срам да се засмее прел фотографа – предполага Луиза. – Пред чужди хора той винаги се прави на строг. Но когато сме сами, понякога става много забавен.

„Лоте държи здраво снимката.“

– Значи наистина мога да я запазя?

– Естествено – казва Луиза. – Та нали затова писах да ми я прати!

Бузестата Шефи седи на една пейка, държи в ръката си писмо и плаче. При това не издава нито звук.

Сълзите се търкалят безспир по закръгленото, неподвижно детско лице.

Труде се задава бавно, спира любопитно пред пейката, сяда до Шефи и я гледа въпросително.

Идва и Кристина и сяда от другата ѝ страна.

Приближават се Луиза и Лоте и застават прави.

– Какво ти е? – пита Луиза.

Шефи продължава да плаче беззвучно. Внезапно навежда глава и казва монотонно:

– Родителите ми се развеждат!

– Каква подлост! – виква Труде. – Изпращат те най-напред на лето-вище, а после вършат такова нещо! Зад гърба ти!

– Татко като че ли обича друга жена – хълца Шефи.

Луиза и Лоте бързо отминават. Това, което току-що са чули, вълнува силно умовете им.

– Нашият татко – пита Лоте, – няма друга жена, нали?

– Не – отвръща Луиза, – инак бих знаела.

– Може би някоя, с която не е женен? – пита Лоте колебливо.

Луиза поклаща отрицателно къдрокосата си глава.

– Познати, разбира се, има. Жени също. Но с никоя от тях не е на ти! А как е положението с мама? Има ли мама някой... някой добър приятел?

– Не – казва Лоте уверено. – Мама има само мен и работата си и не иска нищо повече от живота; тъй казва тя.

Луиза поглежда в недоумение сестра си.

– Добре, но защо са се развели тогава?

Лоте размишлява.

– Може би изобщо не са ходили в съда, както сега ще ходят родителите на Шефи?

– Защо татко е във Виена, а мама в Мюнхен? – пита Луиза. – Защо са ни разполовили?

– Защо – продължава да се рови Лоте – не са ни казвали никога, че всъщност ние не сме сами, а близначки? И защо татко не ти е казал, че мама е жива?

– И мама е премълчавала пред теб, че татко е жив!

Луиза слага ръце на хълбоците си.

– Хубави родители си имаме, а? Е, почакай, ще ги наредим ние и двамата! Ще има да се чудят.

– Не бива да правим това – казва Лоте плахо. – Нали сме само деца!

– Само ли? – пита Луиза и отмята глава назад.

Четвърта глава

Пълнени палачинки, какво ужасно нещо! Тайнствените тетрадки. Пътят до училище и целувки за „лека нощ“. В ход е едно съзаклятие. Градинското увеселение като генерална репетиция. Сбогом на Зеебюл край Бюлзее.

Ваканцията клони към своя край. Купчините чисто бельо в шкафовете са се стопили. Тъгата, че скоро ще трябва да се напуска детското летовище, и радостта; от завръщането у дома нарастват равномерно.

Госпожа Мутезиус подготвя малко прощално увеселение. Бащата на едно от момиченцата, собственик на магазин, е изпратил голям сандък с лампони, гирлянди и много други неща. Сега прислужничките и децата са се заели усърдно да почистят верандата и градината, както е редно. Мъкнат от дърво на дърво леки стълби, закачват сред шумата пъстри фенерчета, промушват от клон на клон гирлянди и приготвяват томболата на една дълга маса. Други пишат на малки листчета печеливши номера. Първа главна печалба: чифт летни кърки със сачмени лагери!

– Но къде са кърлиците и плитките? – пита госпожица Улрика.

(Тъй наричат напоследък Луиза и Лоте.)

– Ох, те ли! – казва Моника неодобрително. – Сигурно пак седят някъде в тревата и си държат ръцете, за да не ги отвее вятърът!

Близначките не седят някъде в тревата, а в градината на лесничейството. И не се държат за ръцете – нямат никак време за това, – а са разтворили пред себе си малки тетрадки, хванали са в ръце моливи и тъкмо в момента Лоте диктува на Луиза, която усърдно драще.

– Мама обича най-много супа от фиде с говеждо месо. Говеждото месо ще взимаш от месаря Хубер. Четвърт кило, с ребра; хубаво прошарено, с тлъстина.

Луиза вдигна глава.

– Месарят Хубер, ъгълът на улица „Макс Емануел“ и на улица „Принц Ойген“ – издекламирава тя.

Лоте кимва доволна.

– Готварската книга е в кухненския шкаф, в най-долното чекмедже, съвсем в ляво. А в книгата са всички рецепти, които мога да готвя.

Луиза записва:

„Готварската книга в кухненският шкаф...най-долното чекмедже...съвсем вляво...“

После се облакътява и казва:

– Дяволски ме е страх от готвенето! Но може би ако първите дни не тръгне както трябва, ще мога да кажа, че през ваканцията съм забравила да готвя, а?

Лоте кимва колебливо.

– Освен това ако нещо не върви, можеш веднага да ми пишеш. Всеки ден ще ходя на пощата и ще питам не е ли пристигнало нещо!

– И аз – казва Луиза. – Но пиши по-често! И яж здравата в „Империал“! Татко винаги толкова се радва, когато ми се услажда!

– Глупавото е, че най-много обичаш палачинки! – мърка Лотхен. – Ех, няма що! Но бих предпочела телешки шницел и гулаш!

– Ако още първия ден изядеш три или четири, или пет палачинки, после можеш да кажеш, че си си отяла за цял живот – предлага Луиза.

– Става! – отвръща сестра ѝ, макар че и се повдига още при самата мисъл за пет палачинки. Какво да прави, като никак не ги обича!

Сетне двете пак се надвесват над тетрадчиците си и на смени изслушват имената на съученичките си, реда за сядане в клас, навичките на учителката и точния път до училището.

– На тебе е по-лесно с пътя до училището, – казва Луиза. – Просто ще кажеш на Труде да дойде да те вземе първия ден. Тя понякога идва. И тогава ще си ходиш спокойничко след нея и ще запомниш улиците и разните там подробности.

Лоте кимва. Но внезапно се изплашва.

– Как не съм ти казала още... Не забравяй, когато мама те слага да спиш, да я целунеш за „лека нощ“!

Луиза гледа съсредоточено пред себе си.

– Няма нужда да го записвам! Това положително не ще забравя!

Забелязахте ли какво се заплита? Близначките все още не искат да кажат на родителите си че знаят всичко. Не искат да заставят татко и мама да взимат решения. Долавят, че нямат право за това. И се страхуват, че решенията на родителите могат да разрушат пак – тутакси и веднъж, завинаги – тъй отскорошното им сестринско щастие. Ала сърчицата им не могат да се примирят и с другото: да се завърнат там, отгдето са дошли, сякаш не се е случило нещо! Да продължат да живеят сред оная половина от живота, която родителите им са определили, без да ги попитат! Не! Накратко казано, в ход е едно съзаклятие! Ето как изглежда фантастичният им план, породен от копнеж и от жажда за

приключения: двете ще разменят по между си дрехите, прическите, куфарите, престилките и съществуването си. Със скромни плитки (а и иначе скромна, доколкото може) Луиза ще се „върне“ при мама, която познава само от една снимка! А Лоте, с разпуснати коси и колкото може по-весела и игрива, ще отпътува при татко във Виена!

Подготовката за предстоящото приключение е изчерпателна. Малките тетрадки са изпълнени от край до край с бележки. Ако загазят или пък се случат важни, непредвидени събития, ще си пишат „до поискване“.

Може би в края на краищата, като внимават хубаво и двете, ще им се удаде дори да разгадаят защо родителите им живеят разделени. И може би след това, през някой хубав, чудно хубав ден, те пак ще бъдат заедно и заедно с двамата си родители... но за това не смеят още дори да помислят, камо ли да говорят.

Градинското увеселение в навечерието на отпътуването е определено за генерална репетиция. Лоте се явява като къдрокоса, палава Луиза, Луиза – с плитки като послушна Лоте.

И двете играят отлично ролите си. Никой не забелязва нищо! Дори Труде, съученичката на Луиза от Виена!

И двете умират от удоволствие, като се викат една друга със собствени си разменени имена. Лоте скача и се премята от радост. А Луиза се преструва на тиха и кротка – същинска божа кравичка.

Лампионите блестят сред лятната тъма на дърветата Гирляндите се полюшват във вечерния вятър. Увеселението и ваканцията клонят към своя край. След томболата се раздават печалбите. Шефи, горкичката, печели първата награда – летните кънки със сачмени лагери. (По-добре малка, отколкото никаква утеха!)

Накрая, верни на ролите си, всяка от двете сестри заспива в леглото на другата и от вълнение и двете сънуват небивалици. Лоте например е посрещната на перона на Виенската гара от една снимка на баща си, по-голяма от човешки ръст. А до снимката, с бяла шапка на главата, стои хотелиерският готвач с цяла количка палачинки, над които се издига пара – бррр!

На другата сутрин, още в ранни зори, в железопътната станция Егерн, близо до Зеебюл край Бюлзее, влизат два влака, които идват от съвсем противоположни посоки. Десетки момиченца нахълтват с писукане в клетата.

Лоте се надвесва през прозореца. От един прозорец на другия влак

маха Луиза. И двете се стараят с усмивки да си вдъхнат смелост. Същата туптят. Все повече ги завладява треска, сякаш са млади артисти пред първото си представление. И ако сега локомотивите не съскаха и не пухтяха вече, може би момиченцата в последния миг щяха...

Но не, думата има разписанието на влаковете. Началник-гарата издига своя жезъл. Влаковете потеглят едновременно.

Детски ръце махат за сбогом.

Лоте заминава като Луиза за Виена.

А Луиза – като Лоте за Мюнхен.

Пета глава

Едно дете седи на куфар. Самотните чичковци от „Империал“. За Пеперл и за безпогрешния инстинкт на животните. „Луиза“ пита може ли да маха с ръка в операта. Аритметични грешки в домакинската книга. На Шърлей Темпъл не позволявали да гледа собствените си филми. Сложният душевен живот на господин диригента Палфи.

Мюнхен. Главната гара, шестнадесети перон.

Локомотивът спира и се мъчи да си поеме дъх. Сред потока от пътници са се образували островчета от посрещачи. Малки момиченца се хвърлят на шиите на сияещите си родители. От щастливо и задушевно бърборене хората забравят, че съвсем не са у дома, а още едва на гарата.

Но все пак постепенно перонът се опразва.

И накрая там остава едно-единствено дете, едно дете с плитки и панделки. До вчера то имаше къдрици. До вчера се казваше Луиза Палфи.

Най-сетне момиченцето сяда на куфара си и здраво стисва зъби. Не е детска игра това – да чакаш на гарата на някакъв чужд град майка си, която познаваш само по снимка и която не идва!

Госпожа Луизалоте Палфи, по баща Кьорнер, която от шест години и половина (след развода си) отново се казва Луизалоте Кьорнер, се е забавила в издателството на „Мюнхенско илюстрирано списание“ – гдето работи като фоторедактор – поради новопристигналия материал за актуалните страници.

Най-сетне тя успява с мъка да вземе такси. Най-сетне се сдобива с перонен билет. Най-сетне стига тичешком до перон 16.

Перонът е празен.

Не! Съвсем, съвсем в дъното, на един куфар е седнало някакво дете! Младата жена се понася по перона вихрено като пожарникарска кола!

Коленете на малкото момиченце, седнало на куфара, се разтреперват. Неподозирано чувство завладява детското сърце. Тази млада, засияла от щастие, тази истинска, вихрена, жива жена – та това е мама!

– Мамо!

Луиза се спуска срещу жената и с разперени ръце се хвърля на шията ѝ.

– Моето малко къщовниче! – шепне през сълзи младата жена. – Най-сетне, най-сетне си пак при мен!

Мъничката детска уста страстно целува мекото ѝ лице, нежните ѝ очи, устните, косата елегантната ѝ шапчица. Да, дори шапчицата!

Както в ресторанта и бирхалето, тъй и в кухнята на хотел „Империал“ във Виена владее доброжелателно вълнение. Любимката на постоянните посетители и на служещите, дъщерята на оперния диригент Палфи, отново е тук!

Лоте, пардон, Луиза седи, както са свикналида я вижда всички, върху двете дебели възглавници на своя стол самоотвержено яде пълнени палачинки.

Постоянните посетители на заведението идват до масата един след друг, погават къдриците на малкото момиче, потупват го нежно по раменете, питат го доволно ли е от летуването, казват, че сигурно все пак при татко, във Виена, е най-добре, и оставят на масата най-различни подаръци: захарчета, шоколади, бонбони, цветни моливи, а един от тях дори изважда от джоба си малко старомодно несесерче за шиене и смутено казва, че било още от покойната му баба. Сетне кимат на диригента и се връщат обратно на масите си. Днес най-сетне яденето наистина ще се услади на тия самотни чичовци!

Разбира се, обедът се услажда най-много на самия господин диригент. Той, който винаги е отдавал толкова голямо значение на нуждата от самота за всички „истински артистични натури“ и който винаги е смятал изтеклия си брак за подхлъзване в еснафщината, днес изведнъж усеща в сърцето си някаква съвсем „неартистична“ топлина и уютност. И когато дъщеря му, плахо усмихната, хваща ръката му, сякаш се страхува, че баща и може да избяга, на гърлото му засяда бучка, макар че всъщност яде месо, а не тестени топки.

Ах, но ето че пак се носи келнерът Франц, с нова палачинка!

Лоте разгързва къдриците си.

– Не мога повече, господин Франц!

– Но, Луизерл! – казва с укор келнерът. – Та това е едва петата!

След като господин Франц се е отправил леко загрижен назад към кухнята заедно с петата, палачинка, Лоте събира смелост и казва:

– Знаеш ли, татко... От утре ще ям винаги това, което ядеш ти!

– Ха! – възкликва господин диригентът. – Ами ако ям свинска пача? Нали не можеш да я понасяш! Става ти лошо от нея.

– Ако ядеш свинска пача – отвръща тя съкрушена, – тогава аз ще

ям пак палачинки. – (Не било толкова просто да бъдеш собствената си сестра!) А сега?

Сега се появява доктор Щробъл с Пеперл. Пеперл е куче.

– Я виж кой се е върнал, Пеперл! – казва усмихнато господин докторът. – Върви да кажеш „добър ден“ на Луизерл!

Пеперл размахва опашка и усърдно дотичва до масата на Палфи, за да каже „добър ден“ на старата си приятелка Луизерл.

Вятър! Когато стига до масата, Пеперл подушва малкото момиче и бързо се оттегля при господин Щробъл никакво „добър ден“.

– Глупаво добиче! – забелязва сърдит той. – Да не познае най-добрата си приятелка! Само защото е била за няколко седмици в провинцията! А пък хорала седнали да ми разправят големи приказки за безпогрешния инстинкт на животните.

А Лотхен си казва наум:

„Добре, че докторите не са умни като Пеперл!“

Натоварени с подаръците от посетителите на ресторанта, с куфара, куклата и банската чанта, господин диригентът и дъщеря му пристигат в своя дом на „Ротентурмщрасе“. И Рези, икономката на Палфи, просто не смогва да се овладее от радост.

Ала Лоте знае от Луиза, че Рези е неискрен човек и винаги се пресутрува. Разбира се, татко не забелязва нищо. Мъжете никога нищо не забелязват!

Той измъква от порфейла си един билет, дава го на дъщеря си и казва:

– Довечера ще дирижирам „Хензел и Гретел“ от Хумпердинк. Рези ще те доведе до театъра и след края на представлението ще те върне в къщи.

– О! – засиява Лоте. – Ще мога ли да те виждам от мястото си?

– Разбира се.

– Ами ти ще поглеждаш ли сегиз-тогиз към мен?

– Естествено!

– А бива ли да ти махам лекичко с ръка, когато поглеждаш?

– И аз ще ти махам, Луизерл.

Сетне извънпява телефонът.

От другия край на жицата се чува женски глас. Отговорите на бащата са доста кратки. Но след като оставя слушалката, той, доста се разбързва. Трябва да остане за няколко часа сам, за да композира. Защото в края на краищата той не е само диригент, а и композитор. А в къщи не може да композира.

Не, за тази цел той има ателие на „Рингщрасе“. И тъй...

– Довиждане утре на обед в „Империал“!

– Значи, бива да ти махам с ръка в операта, татко?

– Разбира се, детето ми. Защо не?

Бащата слага една целувка по сериозното детско чело и шапката на ъгловатата си артистична глава.

После затваря вратата.

Момиченцето отива бавно до прозореца и угрижено размишлява за живота. Майка ѝ не бива да работи в къщи. Баща ѝ не може да работи в къщи. Не е лесно да имаш на главата си родители!

Но тъй като Лотхен е решително и практично същество – и то не само благодарение на майчиното възпитание, – скоро изоставя размишленията. Въоръжена с бележника, тя започва систематично да открива за себе си стая по стая хубавото старовиенско жилище според дадените от Луиза сведения.

След като привършва изследователското си пътешествие, тя по стар навик сяда до кухненската маса и пресмята ред по ред разходите, подредени на колонки в домакинската книга.

При това и правят впечатление две неща: първо икономката Рези почти на всяка страница е бъркала. И, второ – всеки път грешката е била в нейна полза!

– Ха, това пък какво е?

На кухненската врата е застанала Рези.

– Проверяха сборовете в книгата ти – казва тихо, но твърдо Лоте.

– Що за нови моди? – пита сърдито Рези. – Смятай си в училище, където трябва!

– Отсега нататък винаги ще проверявам сметките ти – казва меко детето и скача от кухненския стол. – Ние учим в училището, но не за училището; тъй ни каза учителката.

И след това гордо излиза през вратата. Рези гледа смаяно подир момиченцето.

Многоуважаеми малки и големи читателки и читатели! Вярвам и се опасявам, че вече дойде време да ви кажа нещо за родителите на Луиза и Лоте и преди всичко – как на времето се стигна до техния развод.

Ако тъкмо на това място някой възрастен надникне през раменете ви в книгата и извика: „Ах, този човек! Как може, за бога, да разказва такива неща на деца!“, тогава прочетете му, моля ви се, следното:

„Като малко, седем-осемгодишно момиченце, Шърлей Темпъл била вече филмова звезда, прочута по цялата земя, и фирмите печелели с нея

много милиони долари. Но когато веднъж Шърлей поискала да отиде с майка си на кино, за да види един филм с Шърлей Темпъл, не я пуснали в салона.

Била още малкд. Забранено било. Тя бивало само да играе във филми. Това и се позволявало. За това била достатъчно голяма!“

Ако възрастният, който наднича през рамото ви, не разбере примера с Шърлей Темпъл и връзката с родителите на Луиза и Лоте и техния развод, тогава поздравете го от мен и му кажете от мое име, че на света има прекалено много разведени родители и прекалено много деца, които страдат от това! И че има твърде много други деца, които страдат, защото родителите им не са се развели!

Но щом децата бива да страдат поради подобни положения, тогава прекалено деликатно и опако е да се смята, че не бива да се поговори с тях в разумна и понятна форма по тия въпроси.

И тъй, господин диригентът Лудвиг Палфи е човек на изкуството, а всеизвестно е, че хората на изкуството са странни твари. Наистина той не носи широкопола шапка, нито артистична, вратовръзка. Напротив, облечен е съвсем прилично, спретнато и почти елегантно.

Но душевният му живот е нещо сложно! Да, душевният му живот е много особен! Хрумне ли му някоя музикална идея, той трябва на минутата да бъде сам, за да може да я запише и оформи композиционно. А възможно е такава идея да му хрумне тъкмо когато е в някаква голяма компания! „Къде изчезва Палфи?“ – пита сетне домакинът. И някой отговаря: „Сигурно пак му е хрумнало нещо!“ Домакинът се усмихва сладниково-кисело, а в себе си помисля: „Какъв дървениак! Та може ли да бягаш така всеки път, когато ти хрумне нещо?“ Но диригентът Палфи може!

Точно така бягаше той и от собствения си дом на времето, когато беше още женен – тогава, когато бе едновременно и млад, и влюбен, и амбициозен, и блажен, и побъркан. А когато малките близначки започнаха да грачат денонощно в жилището и виенските филхармоници свиреха за пръв път първия му концерт за пиано, той чисто и просто нареди да вдигнат пианото от дома му и да го закарат в едно ателие на „Ринга“, което бе наел в артистичното си отчаяние!

И понеже по онова време беше цял изпълнен с идеи, той започна да се връща твърде рядко при жена си и при ревливите близначета.

Всичко това не се стори никак весело на едва двадесетгодишната Луизалоте Палфи, по баща Кьорнер. И когато до нейните едва двадесетгодишни уши стигна мълвата, че господин съпругът ѝ не пише само

ноти в ателието си, ами разучава и роли с разни оперни певици, които го намирали много мил, тя възмутена подаде молба за развод!

Лесно се отърва господин диригентът, който бе толкова, загрижен за творческото си усамотение! Сека вече можеше да бъде сам, колкото си искаше. Грижите за близначето, което му остана след развода, пое една добра бавачка в дома му на „Ротентурмщрасе“. А за самия него в ателието на „Ринга“ не се грижеше никой – точно както беше копнял от край време! Ала сега изведнъж и това не му беше вече по угодата. О, тия артисти! Наистина не знаят какво искат!

Както и да е, той продължи да композира и да дирижира, усърдно и от година на година ставаше все по-прочут. А започнеше ли да го гризе съвестта, можеше да отиде в другото, жилище и да поиграе с дъщеричката си Луиза.

Винаги когато в Мюнхен имаше концерт, на който се изпълняваха нови произведения на Лудвиг Палфи, Луизалоте си купуваше билет, сядаше, свела глава, на някой от последните евтени редове и долавяше от музиката на своя бивш съпруг, че той не беше станал щастлив човек. Въпреки успехите си. И въпреки самотата.

Шеста глава

Къде е магазинът на госпожа Вагенталер? Не, готвенето не може да се забрави.

Лоте маха с ръка в операта. Дъжд от бонбони. Първата нощ в Мюнхен и първата нощ във Виена. Един забележителен сън, в който госпожица Герлах се явява като вещица. На родителите е позволено всичко! „Незабравка“, Мюнхен 18!

Госпожа Луизалоте Кьорнер едва успя да заведе дъщеря си в мъничкото жилище на улица „Макс Емануел“. Сетне тя трябваше веднага – много неохотно и много бързо – да отиде в издателството. Чакаше я работа. А работата не бива да чака.

Луиза – грешка! – Лоте се поогледа из жилището, за да го проучи. После взе ключовете, портмонето и една пазарска мрежа. И вече прави покупки.

Купува от месаря Хубер на ъгъла на улица „Принц Ойген“ половин килограм говеждо месо – от ребрата, хубаво прошарено с тлъстина, с малко бърбек и няколко кокала.

А сега трескаво търси магазина на госпожа Вагенталер, за да вземе зарзават за супа, фиде и сол.

И Ани Хаберзецер зяпва от учудване, когато вижда своята съученичка Лоте Кьорнер да стои посред улицата и усилено да прелиства някаква тетрадка.

– По улицата ли почна вече да готвиш домашните си упражнения? – пита тя любопитно. – Та днес е още ваканция!

Луиза смутено вперва поглед в момичето. Глупава работа е да говориш с някого, когото би трябвало, да познаваш добре, макар да не си го виждала никога в живота си! Най-сетне тя се съвзема и казва:

– Здравей! Ще дойдеш ли с мене? Трябва да отида до госпожа Вагенталер да купя зарзават за супа.

След това хваща под ръка приятелката си – да знаеше прне как е малкото му име на това същество, покрито цялото с лунички! – и я оставя незабелязано за самата нея да я отведе до магазина на госпожа Вагенталер.

Естествено, госпожа Вагенталер се радва, че Лотхен Кьорнер се е завърнала от летуване и че бузките ѝ толкова са се зачервили! Когато

покупката е приключена, всяко от момиченцата получава по един бонбон и бива натоварено да носи много поздравии на госпожа Кьорнер и на госпожа Хаберзецер.

Камък пада от сърцето на Луиза. Най-йегне тя вече знае, че другото момиче е Ани Хаберзецер! В традката пише:

„Ани Хаберзецер, бях й сърдита три пъти, защото бие по-малките деца, особено Илзе Мерк, най-дребната вкласа.“) Е с това вече може да се подхване нещо!

Ето защо, когато се разделят пред къщната врата, Луиза казва:

– Докато не съм забравила, Ани. Три пъти съм ти се сърдила заради Илзе Мерк и прочее... знаеш вече. Следния път няма само да ти се сърдя, ами...

При това прави недвусмислено движение с ръка и се прибира.

„Ще видим – мисли разярена Ани, – още утре ще видим! Тази трябва да се е побъркала през ваканцията!“

Луиза готви. Вързала си е една мамина престилка и тича като пумпал ту към крановете за светилния газ, над чиито пламъци са поставени тенджери, ту към масата, върху която лежи отворена готварската книга.

Вдига постоянно капациите на тенджерите. Изтръпва, когато врящата вода прелее със съскане. Колко сол трябва да се сложи във водата с фидето? „Половин лъжичка!“ Колко подправка? „Една щипка!“ Колко е, за бога, една щипка? И после: „Да се настърже мушкатовото орехче!“ Къде ли е тикнато Мушкатовото орехче? Къде е рендето?

Момиченцето рови из чекмеджетата, качва се по столовете, поглежда във всички буркани, вира се в часовника на стената, скача от стола, грабва вилица, вдига един капак, изгаря си пръстите, изквичавя, мушка с вилицата говеждото месо – не още не е омекнало!

Спира се като вкаменена с вилица в ръка. Какво още трябваше да потърси? А, да мушкатовото орехче и рендето!

Я, какво е това, дето лежи тъй мирно до готварската книга? Корените за супа! Божичко, та нали трябва да ги очисти и сложи в бульона! И тъй, хвърляй вилицата, грабвай ножа!

Дали е увяряло вече месото? А къде са мушкатовото ренде и орехът? Глупости, рендето и мушкатовият орех?

Корените за супата трябва най-напред да се измият на чешмата. И морковът трябва да се остърже. Ау, при това, разбира се, не бива да се порязват пръстите! А щом омекне месото, трябва веднага да се извади от тенджерата. А след това, за да се махнат кокалите, трябва цедилка!

А след половин час пристига мама! И двацет минути преди това във врящата вода трябва да се сипе фидето! А какъв хаос е само в кухнята! Ами мушкатово орехче? Ами рендето! Ами цедката? Ами... ами... ами...

Луиза безпомощно се отпуща на един кухненски стол, Ах, Лотхен! Не било толкова лесно да бъдеш сестра си! Хотел „Империял“! ... Доктор Щробъл... Пеперл... Господин Франц... И татко... татко... татко...

А часовникът продължава да отмерва секундите.

След двадесет и девет минути ще дойде мама!. След двадесет и осем!

Луиза решително свива пестници и се надига отново, готова за действие. „Ще видим сега!“ – изръмжава тя.

Ала готварството е специална работа. Решителността е достатъчна може би само за да скочиш от някоя висока кула. Но за да сготвиш фиде с говеждо месо, трябва нещо повече от решителност и силна воля!

И когато, изморена от дневните си грижи, госпожа Кьорнер се завръща у дома, тя не свари там своето усмихнато къшовниче – пази боже! – а една напълно изтощена, клета човешка купчинка, едно объркано, смутено, смазано Нещо, от чиято изкривена за плач уста се чува:

– Не ми се карай, мамо! Струва ми се, че не мога да готвя вече!

– Но Лотхен, готвенето не се забравя! – извиква смаяна майка й.

Ала няма време за чудене. Трябва да се изтрият детските сълзи, да се оправи на вкус бульонът, да се сложи в него преврялото месо, да се извадят от бюфета чинии, вилици и ножове и още много други неща.

Когато най-сетне седят под лампата в дневната стая и ядат супа с фиде, майка й окуражително казва:

– Всъщност много е вкусно, нали?

– Да? – плаха усмивка пропъглява по детското личице. – Наистина ли?

Майка й кима с глава и мълчаливо и се усмихва.

Луиза си поема дъх и изведнъж на самата нея супата и се услажда, както никога досега. Въпреки хотел „Империял“ и палачинките!

– През следните дни ще готвя аз – казва майка й. – А ти ще внимаваш добре. Така скоро пак ще можеш да готвиш, както преди ваканцията.

Детето кима усърдно с глава.

– Може би дори по-добре! – казва малко нескромно то.

През това време, облечена в най-хубавата рокля на Луиза, Лоте

седи притисната до кадифения парапет на една от ложите във Виенската Държавна опера, отправила пламнал поглед долу към оркестъра, гдето диригентът Палфи дирижира увертюрата към „Хензел и Гретел“.

Татко изглежда великолепно във фрак! И как го слушат музикантите, макар че между тях има й съвсем възрастни господа! Като им се за-кани с палката си, те свирят, колкото могат по-силно. А пък когато поиска да свирят тихо, почват да шепнат като тих вечерник. Сигурно се страхуват много от него! А той преди мъничко тъй радушно махна с ръка към ложата!

Вратата на ложата се отваря.

Влиза елегантна млада дама – роклята й шумоли. Тя се усмихва на детето, което вдига поглед към нея.

Лоте се извързва плахо и отново започва да следи как татко дресиращ музикантите.

Младата дама изважда оперен бинокъл. И кутия шоколадени бонбони. И програма. И пудриера. Не престава да трупя, докато кадифеният парапет на ложата не заприлича на витрина.

Когато увертюрата свършва, публиката ръкопляска. Господин диригентът Палфи се покланя няколко пъти. И после, когато вдига отново диригентската палка, той пак поглежда нагоре, към ложата.

Лоте махва плахо с ръка. Татко се усмихва още по-нежно от преди. Изведнъж Лоте забелязва, че не само тя, а и дамата до нея маха с ръка.

Дамата маха на татко? Може би татко заради нея, а съвсем не заради дъщеря си се усмихва толкова нежно? Ами защо Луиза не й е казала нищо за тая чужда жена? Дали татко не я познава отскоро? Но как може тя тогава да му маха толкова интимно? Детето си повтаря наум: „Още днес да пиша на Луиза. Дали знае нещо. Утре преди училище – на пощата. До поискване: «Незабравка», Мюнхен 18!“

След това завесата се вдига и съдбата на Хензел и Гретел събужда силно съчувствие у малкото момиче. Лотхен затаява дъх. Там долу родителите изпращат двете си деца в гората, за да се отърват от тях. А при това те толкова обичат децата! Как могат тогава да бъдат толкова лоши? Или пък не са лоши? Дали е лошо само това, което вършат. Мъчно им е, че трябва да постъпят така. Ами тогава защо го правят?

Все по-силно вълнение обзема Лотхен – разполовената и сменена близначка. Без сама да съзнава, конфликтът на нейните чувства се отнася все по-малко до двете деца и родителите им долу на сцената и все повече до самата нея, близначката й и собствените и родители. Бивало ли е те да сторят това, което са сторили? Мама положително не е лоша жена,

а и татко съвсем не е лош, но онова, което са направили, е лошо! Дърварят и жена му са били толкова бедни, че не можели да купят хляб за децата си. Ами татко? Беден ли е бил татко?

Когато след малко Хензел и Гретел стигат до къщичката от хрупкави сладкиши, започват да си чупят от нея и се стресват от гласа на вещицата, госпожица Ирена Герлах – тъй се казва елегантната дама – се навежда към детето, доближава кутията е шоколадените бонбони и прошепва:

– Искаш ли и ти да си хруснеш малко?

Лотхен трепва, вдига поглед, вижда пред себе си женското лице и необуздано махва с ръка за защита. При това блъсва кутията и долу в залата се посипват шоколадени бонбони! Няколко глави се обръщат нагоре. Сподавен смях се примесва с музиката.

Госпожица Герлах се усмихва смутено и в същото време ядосано.

Детето се вцепенява от страх. То изведнъж е изтръгнато от опасно обаяние на изкуството. Изведнъж се е намерило в опасния обсег на действителността.

– Много извинявайте! – шепне Лотхен. Дамата се усмихва снизходително.

– О, няма нищо, Луизерл! – казва тя.

Дали и тя не е вещица? Само че по-хубава, отколкото онази на сцената?

Луиза за пръв път ляга да спи в Мюнхен. Майка ѝ седи на края на леглото и казва:

– Тъй, Лотхен, лека нощ сега! И да сънуваш нещо хубаво!

– Стига да не съм прекалено изморена – промърморва детето. – Ще дойдеш ли скоро и ти?

До отсрещната стена има едно по-голямо легло. Върху отметнатото одеяло е оставена нощницата на мама, готова за обличане.

– Ей сега! – казва майка ѝ. – Веднага щом заспиш!

Детето обвива ръце около шията и ѝ я целува. После още веднъж. И трети път.

– Лека нощ!

Младата жена притиска мъничкото същество до себе си.

– Как се радвам, че пак си у дома! – шепне тя. – Нали само теб още имам?

Главата на детето се отпуска уморено назад. Луизалоте Палфи; по баща Кьорнер, оправя юрганчето и се вслушва за малко в дишането на

дъщеря си. После внимателно става. Връща се на пръсти в дневната стая.

Под настолната лампа е папката. Толкбва много работа има да се върши още!

Намусената Рези настанява за пръв път Лоте в леглото.

След това момиченцето тайно става и написва писмото, което иска да занесе на другата сутрин на пощата. Сетне тихичко се пхва обратно в леглото на Луиза и преди да изгаси лампата, оглежда още веднъж на спокойствие детската стая.

Хубаво, просторно помещение с картинки от приказки по стените, с шкаф за играчки, етажерка за книги, с чин за писане на домашните упражнения, голям търговски магазин за игра, изящна старомодна тоалетна масичка, кукленска количка, кукленско легло – нищо не липсва, освен най-важното!

Та не е ли мечтала понякога съвсем тайничко – за да не забележи мама – за такава хубава стая? Сега, когато я има, в сърцето ѝ се впива остра болка, изострена още повече от копнеж и завист. Тя копнее за малката скромна спалня, гдето сега лежи сестра ѝ, копнее за целувката на мама преди лягане, за светлината, която примигва откъм дневната стая, гдето мама работи още, чака с копнеж вратата тихичко да се откrehне, да чуе как мама спира до детското креватче, как се примъква на пръсти до своето легло, как се пхва в нощницата си и се стгушва под юргана.

Ех, ако беше тук леглото на татко! Поне в съседната стая. Може би той хърка. Хубаво би било! Тогава щеше да знае, че той е съвсем наблизо. Но той не е наблизо, а в друг дом, на „Кертнер Ринг“. А може би изобщо не спи още, а седи с елегантната госпожица с шоколадените бонбони в някоя голяма, блестяща зала, пие вино, смее се, танцува с нея, кима ѝ нежно, както днес в операта – на нея, а не на малкото момиче, което щастливо му махаше скришом с ръка от ложата.

Лоте заспива. Сънува. Приказката за бедните родители, които изпратили Хензел и Гретел в гората, понеже нямали хляб; се смесва със собствените ѝ страхове и собствените ѝ неволи.

В този сън Лоте и Луиза седят с разширени от страх очи на общото легло и се взират в някаква врата, през която влизат много хлебари с бели шапки и мъкнат хлябове в стаята. Те струпват хлябовете на купища край стените: Все повече и повече хлебари идват и си отиват. Куповете хляб растат. Стаята става все по-гясна и по-гясна.

След това се явява баща ѝ с фрак и с ръкомахания дирижира парада на хлебарите. Мама бързо влиза вътре и тревожно пита:

– Но, мъжо, какво ще стане сега?

– Трябва да се махнат децата! – крещи сърдито той. – Нямаме вече място! Прекалено много хляб имаме в къщи.

Мама кърши ръце. Децата горко плачат.

– Вън! – вика той ѝ заплашително вдига диригентската си палка.

Леглото покорно се понася към прозореца. Той се разтваря. Леглото хвърква навън. То лети над някакъв голям град, над някаква река, над хълмове, поля, гори и планини. Сетне се спуща отново към земята и казва сред огромен гъсталак, който прилича на джунгла и ехти страховито, от птичи крясъци и рев на диви зверове. Вцепенени от страх, двете малки момиченца се гушат в леглото.

В този миг сред гъсталака се чува тракане и пукот.

Децата се хвърлят по гръб и се завиват презглава. От трънаците излиза вещицата. Но това не е вещицата от оперната сцена, а по-скоро прилича на дамата с шоколадовите бонбони от ложата.

Тя поглежда с бинокъла си към детското легло, кимва с глава, усмихва се извънредно високомерно и плясва три пъти с ръце.

Като по заповед тъмната гора се превръща в слънчева поляна. И на поляната има къща, построена от кутии с шоколадови бонбони и с ограда от шоколадови блокчета. Весело цвърчат птички, из тревата подскажат зайци от марципан и навсякъде блестят златни гнезда, в които има великденски яйца. Малко птиче казва на леглото и толкова хубаво запява, че Лоте и Луиза се осмеляват да се подадат изпод завивката, макар и отначало само до ножовете.

Щом съзират поляната с великденските зайци, шоколадовите яйца и къщата от шоколадови бонбони, те бързо изскачат от леглото и се втурват към оградата. Застават там по дългите си нощнички и се удивяват.

– Специално качество – прочита гласно Луиза – и шоколадови бонбони с орехи! И нуга!

– Има и битер шоколад! – извиква радостно Лоте. (Защото тя и на сън не обича да яде сладки работи.)

Луиза си отчупва от оградата голямо парче шоколад.

– С орехи! – казва тя доволно и се готви да отхапе.

В този миг откъм къщата еква смехът на вещицата! Децата се изплашват. Луиза хвърля шоколада.

А ето че мама вече се задава, тика задъхана през поляната голяма

ръчна количка, пълна с хлябове.

– Стойте, деца! – вика уплашено тя. – Всичко тук е отровно!

– Бяхме гладни, мамо!

– Ето ви хляб! Не можах да се измъкна по-рано от издателството.

Тя прегръща децата си, иска да ти отведе със себе си. Ала в тоя миг вратата на къщата от шоколадови бонбони се отваря. Появява се бащата с голям трион, каквито имат дърварите, и вика:

– Оставете децата на мира, госпожо Кьорнер!

– Те са мои деца, господин Палфи!

– Но и мои! – изкрещява в отговор той. И докато се приближава, за-
явява сухо:

– Ще разполовя децата. С триона. Ще взема половин Лоте и една
половинка от Луиза. А също и вие, госпожо Кьорнер!

Близначките скокват разтреперани в леглото.

Мама застава пред кревата, разперила отбранително ръце.

– Никога, господин Палфи!

Но баща им я блъсва настрана и започва да реже леглото откъм гор-
ния му край. Трионът скърца така, че ти настръхват косите, и сантиметър
по сантиметър разрязва леглото надлъж.

– Пуснете се! – заповядва баща им.

Трионът все повече и повече се приближава до здраво оплетените
ръце на сестричките. Ей сега ще се вреже в кожата им.

Мама плаче сърцераздиращо.

Чува се кикотенето на вещицата.

Най-сетне детските ръце се пускат.

Трионът минава между тях и прерязва леглото докрай, докато най-
сетне то се превръща в две легла, всяко с по четири крака.

– Коя от близначките искате вие, госпожо Кьорнер?

– И двете, и двете!

– Съжалявам! – казва мъжът. – Трябва да има справедливост. Е,
шом вие не можете да решите, аз ще взема тая тук! На мен ми е все ед-
но! И без това не ги различавам!

Той посяга към едно от леглата.

– Коя си ти?

– Луизерл! – викна тя. – Но не бива да правиш така!

– Не! – крещи Лоте. – Не бива да ни разполовявате!

– Я си затваряйте устата! – казва строго мъжът. – На родителите е
позволено всичко!

И като тегли зад себе си завързано с въженце едно от леглата, той

се отправя към къщата от шоколадови бонбони. Шоколадовата ограда се отваря от само себе си, за да, му стори път.

Луиза и Лоте отчаяно си махат.

– Ще си пишем! – крещи Луиза.

– До поискване – вика Лоте. – „Незабравка“, Мюнхен 18!

Татко и Луиза изчезват в къщата. След това, сякаш пометена, изчезва и самата къща.

Мама прегръща Лоте и тъжно казва:

– Сега двете сме сам-самичкина света! Внезапно тя се визира несигурно в детето.

– Кое от моите деца си ти? Приличаш на Лоте!

– Да, аз съм Лоте!

– Не, изглеждаш като Луиза.

– Да, аз съм Луиза.

Майката уплашено поглежда детето си в лицето и – странно! – проговорва с татковия глас:

– Веднъж плитки, веднъж къррици. Еднакви носове, еднакви главици!

Изведнъж Лоте вижда, че отляво има плитка, а отдясно – къррици като Луиза. От очите ѝ потичат сълзи. И тя безутешно промълвя:

– Сега вече самата аз не зная коя от двете съм! Ах, аз, клетата половинка!

Седма глава

Минали са седмици. Пеперл се е примирил с положението. В палачинките няма кокали. Всичко се е променило, особено Рези. Диригентът Палфи преподава уроци по пиано. Госпожа Кьорнер сама се упреква. Ани Хаберзецер изяжда няколко плесници. Една неделна почивка, похубава от всичко друго на света.

Минали са седмици от онзи пръв ден и онази първа нощ в непознатия свят сред непознати хора. Седмици, през които всеки миг, всяка случайност и всяка среща можеха да докарат опасност и разкритие. Седмици с твърде много сърцебиене и някое и друго писмо „до поискване“, в което настойчиво се изискваха нови важни сведения.

Всичко премина добре. Намесило се бе изглежда и малко щастие. Луиза „отново“ се научи да готви, учителките в Мюнхен се примириха донякъде с това, че малката Кьорнер се завърна от летуване недотам прилежна, редовна и внимателна, но затова пък толкова по-жива и находчива.

А техните колежки от Виена нямат нищо против това, че дъщерята на диригента Палфи от известно време внимава по-добре и по-добре умее да умножава. Дори вчера в учителската стая госпожица Гстетнер каза доста високопарно на госпожица Брукбаур:

– Извънредно поучително за всяко педагогическо око е да се наблюдава развитието на Луиза, драга колежке. Развитието на една спокойно действаща съдържана сила от тоя прекомерен темперамент и на една непрестанна жажда за образование, вникваща до най-малки подробности... от тая разюздана веселост и любознателност... това, драга колежке, е нещо единствено по рода си! И не забравяйте едно: тази промяна, тази метаморфоза на характера в по-висша и уравновесена форма стана изцяло от само себе си, без каквото и да било възпитателен натиск отвън!

Госпожица Брукбаур кимна енергично и отвърна:

– Това самостоятелно разгръщане на характера, този вътрешен стремеж към формата се изразява дори в промяната на Луизиния почерк! Нали аз винаги казвах, че почерк и характер...

Но нека си позволим да не чуем докрай какво е казвала винаги госпожица Брукбаур.

По-добре да чуем с безрезервно възхищение, че Пеперл, кучето на доктор Щробъл, възприе от известно време наново стария си обичай да казва „добър ден“ на малкото момиченце на масата на господин диригента. Впреки че това надхвърля възможностите на кучешкия му разум то се примири с факта, че Луизерл не мирише вече на Лизерл. За хората са допустими толкова много неща защо не и това? Пък и напоследък милото момиченце не яде вече толкова често палачинки, а вместо тях с голямо удоволствие месо. И като се вземе предвид, че в палачинките няма кокали, а в котлетите, напротив, те се срещат дори в отрадното изобилие, двойно по-добре ще може да се разбере защо животното превъзмогна своята сдържаност.

Щом като учителките на Луиза вече забелязват, че у нея е настъпила такава смайваща промяна... какво ли биха казали за Рези, ако познаваха по-добре икономката Рези? Защото – извън всяко съмнение – Рези наистина е станала свършено друг човек. Може би по начало тя съвсем не е била лъжлива, размъкната и мързелива? А е станала такава само защото е липсвало наблюдателно око, което да следи и вижда всичко.

Откакто Лоте е в тоя дом и меко, ала неотклонно следи, открива и знае всичко, което може да се знае за кухнята и килера. Рези е станала истинска „първокласна сила“.

Лоте убеди баща си да не дава вече домакинските пари на Рези, а на-нея. И до известна степен е смешно, когато Рези похлопва и влиза в детската стая, за да иска пари от деветгодишното дете, което, седнало сериозно на чина си, пише своите домашни упражнения. Тя покорно съобщава какво трябва да се купи, какво ще се поднесе за вечеря и какво е необходимо изобщо за домакинството.

Лоте бързо пресмята разноските, изважда от чина си пари, наброява ги на Рези и вписва сумата в една тетрадка. А вечер на кухненската маса двете съвестно преглеждат сметката.

Дори на бащата прави впечатление, че по-рано домакинството струваше по-скъпо и че сега, макар да дава по-малко пари, на масата – а също и отгътък, в ателието на Ринга – редовно има цветя, и че на улица „Ротентурм“ бе станало наистина уютно. (Тъй като че ли в къщи има жена – помисли неотдавна той! И тая мисъл здравата го изплаши!) Това, че сега той остава по-често и по-продължително на улица „Ротентурм“, прави от своя страна впечатление на госпожица Ирена Герлах, дамата с шоколадените бонбони. И по тоя повод тя поиска от господин диригента, тъй да се каже, обяснение. Разбира се, съвсем предпазливо, защото

хората на изкуството са чувствителни.

– Да, знаеш ли? – отвърна той. – Заварих напоследък Луиза да седи пред пианото и да си чука доволно по клавишите. При това пееше някаква малка песничка, беше просто трогателно! Преди човек и с бой не можеше да я закара до пианото!

– После? – запита госпожица Герлах и веждите и се дигнаха чак до косите.

– После ли? – засмя се смутено господин Палфи. – Оттогава започнах да ѝ давам уроци по пиано. Прави ѝ дяволско удоволствие. Всъщност и на мен.

Госпожица Герлах погледна твърде презрително. Защото тя е високо издигната в духовно отношение. След това язвително заяви:

– Мислех, че си композитор, а не учител по пиано на малки момиченца!

По-рано никой не би се решил да каже такова нещо право в лицето на артиста Лудвиг Палфи. А днес той се разсмя като ученик и извика:

– Та аз никога в живота си не съм композирал толкова много, колкото сега. И никога досега нещо толкова хубаво!

– Какво ще бъде то?

– Детска опера – отвърна той.

И тъй, в очите на учителките се беше променила Луиза. В очите на детето се бяха променили Рези и Пеперл. В очите на бащата се е променила улица „Ротейедурм“. Ех, че промени.

Естествено, и в Мюнхен се е променило много нещо. Щом забеляза, че Лоте не е вече такава добра домакиня и не заляга толкова в училище, но затова пък е станала по-подвижна и повесела от преди, майка ѝ се замисли и си каза:

„Луизалоте, ти успя да направиш от едно податливо малко същество домакиня, но не и дете! И ето, достатъчно бе то да прекара едва няколко седмици със своите връстнички в планината, на брега на едно езеро, за да се превърне в онова, което винаги е трябвало да бъде: весело малко момиченце което не се вълнува много от своите грижи. Ти постъпи твърде егоистично, засрами се! Радвай се, че сега Лотхен е весела и щастлива! Нека счупи спокойно някоя чиния при миенето! Нека донесе дори писмо от учителката си: «За съжаление вниманието, чувството за ред и прилежанието на Лоте на последък са незадоволителни. Вчера тя пак удари на съученичката си Ани Хаберзецер четири силни плесници. Пръв дълг на всяка майка – колкото и грижи да има – е да предпази детето си от твърде ранното му изгонване от рая на детството!»“

Ето такива и подобни неща говори, сериозно сама на себе си госпорка Кьорнер, а един ден ги каза и на класната наставница на Лоте, госпожица Линекогел:

– Детето ми – рече ѝ тя, – трябва да си бъде дете, а не възрастен дребосък. Предпочитам да бъде весела и поривиста лудетина, отколкото да остане на всяка цена най-добрата ви ученичка!

– Но преди Лоте умееше много добре да съчетава тия две неща – заяви леко обидена госпожица Линекогел.

– Не зная защо не умее вече. Изобщо жена, която работи във откъщи, не познава добре детето си. Промяната ми изглежда свързана някак си с летуването, но зная и виждам едно: че тя не умее вече да го прави. А това е решаващото!

Госпожица Линекогел оправи енергично очилата си.

– Пред мене, като възпитателка и учителка на вашата дъщеря, са поставени за съжаление други задачи. Аз трябва и ще се опитам да възстановя вътрешната хармония на детето!

– Наистина ли намирате, че малко невнимание в час по смятане или няколко мастилени петна в тетрадката по писане.

– Отличен пример, госпожо Кьорнер! Да, тетрадката по писане! Тъкмо почеркът на Лоте показва до каква степен детето е загубило, бих казала, душевното си равновесие. Но да оставим настрана почерка! Нима намирате, че е редно Лоте да бие съученичките си?

– Съученичките ли? – Госпожа Кьорнер умишлено натърти окончието. – Доколкото зная, тя е ударила само Ани Хаберзецер.

– Само?

– А тази Ани Хаберзецер наистина си е заслужила плесниците! Нали в края на краищата все трябва да си ги получи от някого?

– Но, госпожо Кьорнер!

– Това едро и лакомо същество, което тайно излива злобата си върху най-малките в класа, не би трябвало да бъде закриляно от учителката.

– Как, моля? Наистина ли? Но аз не зная нищо за това!

– Питайте тогава горката малка Илзе Мерк! Може би тя ще ви разкаже нещичко.

– Но защо Лоте не ми каза нищо, когато я наказах?

Тогавя госпожа Кьорнер се, поизпъчи малко и отговори:

– Може би за това и липсва – за да си послужи с вашите думи – достатъчно душевно, равновесие!

Сетне тя се понесе към издателството. За да стигне навреме,

трябваше да вземе такси. Две марки и тридесет. Ах, пустите пари!

В събота по обяд мама внезапно стегна раницата и каза:

– Обувай здравите обувки! Заминаваме за Гармиш и ще се върнем чак утре вечер!

Луиза попита малко страхливо:

– Мамичко... няма ли да струва много скъпо?

Тези думи боднаха малко госпожа Кьорнер. Но после тя се засмя:

– Ако не стигнат парите, ще те продам из пътя!

Детето затанцува от задоволство.

– Великолепно! А пък щом вземеш парите, аз пак ще избягам! И като ме продадеш така три-четири пъти, ще съберем толкова, че цял месец не ще има нужда да работиш!

– Толкова скъпо ли струваш?

– Три хиляди марки и единайсет пфенига! Ще си взема и устната хармоника!

Ех, че излет беше – като малини със сметана. През Гармиш и Грайнау стигнаха чак до Баадерското езеро. Сетне до Айбското езеро. Свириха с устната хармоника и пяха на воля. След това се спуснаха надолу през високи гори. През камък и храсталаци. Намериха горски ягоди. И хубави тайнствени цветя. Петров кръст, който прилича на лилия, и кичеста виолетова тинтява. И мъх, покрит с малки остри гуглички отгоре. И мънички алпийски теменужки, които ухаеха толкова сладко, просто невероятно!

Надвечер попаднаха в някакво село, наречено Грийс. Наеха си стая с едно легло. И след като се навечеряха здравата със сандвичите от раницата си легнаха да спят заедно в леглото. Навън по поляните шурците свиреха на цигулките си малка нощна музика...

В неделя сутринта потеглиха наново. Към Ервалд и Лермоос. Цугшпице блестеше сребристойал. Селяните, облечени в своите носии, тъкмо излизаха от черква. По селската улица бяха застанали крави, като стари клюкарки, събрани на кафе.

После минаха през Тьорл. Божичко, какво катерене падна! Край една ливада с коне, сред милиони полски цветчета, ядоха варени яйца и хляб със сирене. И като десерт – подремнаха малко в тревата.

Сетне през малинажите и сред кръжащите пеперуди се спуснаха до Айбското езеро. Хлопатарите на кравите звънтяха в късния следобед. Видяха лифта, който лазеше по небето към Цугшпице. Езерото лежеше съвсем мъничко на дъното на котловината.

– Сякаш дядо господ просто е ширнал някога там – каза унесено

Луиза.

Разбира се, изкъпаха се в Айбското езеро. На терасата на хотела мама поръча кафе и сладкиши, а след това стана крайно време да се връщат в Гармиш.

Седяха във влака доволни и загорели от слънцето. А симпатичният господин, седнал срещу тях, в никакъв случай не можеше да повярва, че младото момиче до Луиза е мама и на това отгоре – жена с професия.

В къщи се свлякоха като чували върху леглата си. Последните думи на детето бяха:

– Мамичко, толкова хубаво беше днес... толкова хубаво, както нищо друго на света!

Майка ѝ не можа да заспи още известно време. От толкова много и тъй лесно постижимо щастие бе лишавала тя досега своето малко момиченце! Е, все още не беше късно. Все още всичко можеше да се навакса!

След това и госпожа Кьорнер заспа. На лицето ѝ се изписа лека усмивка. Тя премина по бузите ѝ като вятъра над Айбското езеро.

Детето се бе променило. А сега започваше да се променя и майка му.

Осма глава

Прозорците на господин Габеле са прекалено малки. На кафе в жилището на „Кертнер Ринг“. Дипломатически разговори. Бащите трябва да умеят да бъдат строги. Една песен в до-миньор. Намерения за женитба. Улица „Кобениъл“, 43. Госпожица Герлах се превръща цяла в слух. Доктор Щробъл е много загрижен. Диригентът гали една кукла.

Лотхен е зарязала упражненията си по пиано. Вината не е нейна. Напоследък на баща ѝ не остава вече много време за уроци. Може би това е във връзка с неговата работа върху детската опера? Възможно, или пък?

Но малките момиченца долавят, когато нещо не е в ред. Когато бащите говорят за детски опери, а премълчават за госпожица Герлах... тогава те като малки животинчета надуват откъде иде заплахата.

Лоте излиза от апартамента на улица „Ротентурм“ и позвънява на отсрещната врата. Там живее един художник на име Габеле – симпатичен, любезен господин, който много бе желал да рисува някога Лоте – когато тя има време.

Господин Габеле отваря.

– О, Луиза!

– Днес имам време – казва тя.

– За минутка! – извиква господин Габеле.

Втурва се в работната си стая, взима едно голямо платнище от софата и покрива с него някаква картина върху триножника. Той тъкмо рисува древна класическа сцена. А пък такива неща не винаги са подходящи за деца.

След това въвежда малкото момиче, настанява го в едно кресло, грабва блока ѝ започва да скицира.

– Напоследък вече не свириш толкова често на пиано! – казва той.

– Много ли ви смущавах?

– Нищо подобно! Тъкмо обратното. Дори ми липсва!

– Татко няма вече толкова много време – казва сериозно тя. – Сега той композира опера. Детска опера.

Господин Габеле се радва, като чува това. А сетне започва да се ядосва.

– Ах тия прозорци! – изруга той. – Нищо не можеш да видиш.

Трябва ми ателие!

– Но защо тогава не си наемете, господин Габеле?

– Защото никъде няма. Ателиетата са рядкост!

– Татко има ателие. С големи прозорци. И със светлина отгоре.

Господин Габеле промърморва нещо неразбрано.

– На „Кертнер Ринг“ – допълва Лоте.

И след като помълчава още малко, пита:

– Когато човек композира, съвсем не е нужно толкова светлина, както когато рисува, нали?

– Не – отвръща господин Габеле.

Сега Лоте пристъпва предпазливо още една крачка напред.

Тя казва замислено:

– Всъщност татко би могъл да се смени с вас! Тогава вие бихте имали по-големи прозорци и повече светлина за рисуване. А пък жилището на татко за композирание би било тук, непосредствено до другото жилище!

Изглежда, че тая мисъл ѝ доставя много голяма радост.

– Би било извънредно практично, нали?

Господин Габеле би могъл да направим редица възражения срещу хода на Лотините мисли. Но понеже не бива, той заявява усмихнато:

– Да, наистина би било много практично! Въпрос е само дали и татко ти е на същото мнение. Лоте кимва с глава.

– Ще го питам! Веднага щом свършим!

Господин Палфи седи в ателието си и има гост, по-точно – гостенка. Госпожица Ирена Герлах „случайно“ трябвало да пазарува някъде съвсем наблизо и си казала:

„Я да отскоча за мъничко до горе при Лудвиг!“

Лудвиг е оставил настрана партитурите, върху които драще, и сега бърби с Ирена. Отначало го е малко, яд, защото мрази до смърт да го нападат тъй, изневиделица, и да му пречат на работата. Ала постепенно у него надделява удоволствието да седи до една тъй хубава дама и почти небрежно да гали ръката ѝ.

Ирена Герлах знае какво иска. Иска да се омъжи за господин Палфи. Той е прочут. И ѝ харесва. И тя му се харесва. Значи, няма кой знае колко големи пречки.

Наистина той дори още не подозира какво щастие го очаква. Но с течение на времето тя внимателно ще му го подсказе. И накрая той ще си въобрази, че сам е стигнал до мисълта за женитба.

Във всеки случай все още има една пречка: това глупаво дете! Но

след като Ирена подари на Лувиг едно-две бебчета, всичко ще тръгне тъй, както иска тя, госпожица Ирена Герлах ще съумее да се справи с това сериозно плахо хлапе!

Звъни се.

Лудвиг отваря.

Кой стои на вратата?

Сериозното плахо хлапе! То държи в ръка букет, покланя се леко и казва:

– Добър ден, татко! Нося ти свежи цветя!

След това влиза в ателието, покланя се кратко и пред гостенката, взема една ваза и изчезва в кухнята.

Ирена се усмихва злобничко:

– Като те види човек с дъщеря ти, добива впечатление, че си прд чехъл.

Господин диригентът се засмива смутено.

– Напоследък постъпките й са станали такива едни решителни, а пък... и всичко, което прави, е толкова безупречно... нищо не мога да сторя!

Докато госпожица Герлах свива хубавите си рамене. Лоте отново се появява, на сцената.

Най-напред тя поставя на масата свежите цветя, сетне донася част от сервиз, разпределя чашите и казва на баща си:

– Ще сваря набързо кафе. Нали трябва да почерпим с нещо твоята гостенка!

Татко и гостенката гледат слисани след нея.

„Аз пък смятах, че детето е плахо! – мисли госпожица Герлах. – О, колко съм била глупава!“

След малко Лоте се явява с кафе, захар и сметана, налива като истинска домакиня, пита ще обичат ли още захар, бутва сметаната към гостенката, сетне сяда до татко си и с дружелюбна усмивка казва:

– И аз ще пийна една глътка за компания.

Той и налива кафе и кавалерски пита:

– Колко сметана, госпожице!

Детето се смее.

– Наполовина, господине.

– Заповядайте, госпожице!

– Много благодаря, господине.

Пият. Мълчат. Накрая Лоте подхваща разговор.

– Тъкмо бях при господин Габеле.

– Започна ли да те рисува? – пита баща ѝ.

– Съвсем малко – казва детето.

Още глътка кафе; след това Лоте безобидно добавя:

– Той има много малко светлина. И главно, необходима му е светлина отгоре. Както тук...

– Ами тогава да си наеме ателие с горна светлина – забелязва на място господин диригентът, без дори да подозира, че отива право натам, накъдето го води Лоте.

– И аз му казах така – обяснява спокойно детето. – Но всички ателиета били наети.

„Каква гадинка!“ – мисли си госпожица Герлах. Защото тя също е Евина щерка и вече разбира накъде бие детето. И наистина...

– За композиране всъщност не е нужна горна светлина, нали, татко?

– Не, всъщност не...

Детето поема дълбоко дъх, заглежда се втренчено в роклята си и пита, сякаш тъкмо сега му е дошъл наум този въпрос:

– Ами защо не направиш смяна с господин Габеле, татко?

Слава богу, каза го вече!

Лоте поглежда баща си изкосо отдолу. Очите ѝ боязливо молят.

Бащата гледа полуядосан-полуразвеселен ту към малкото момиченце, ту към елегантната дама, която едва успява да измайстори навреме върху лието си нежно-иронична усмивка.

– Тогава господин Габеле би имал ателие – казва детето и гласът му леко потреперва – с толкова светлина, колкото му трябва. А пък ти би живял съвсем до нас. До Рези и до мен.

Очите на Лоте – ако може човек да се изрази така – са паднали на колене пред погледа на баща ѝ.

– Тогава пак ще бъдеш сам, също като тук. А щом не искаш да си сам, просто ще прекосиш коридора и ще дойдеш при нас. Няма нужда да слагаш дори шапка... А на обед ще можем да се храним в къщи. Когато яденето е готово, ще ти звъним три пъти на вратата... Ще готвим винаги каквото искаш... И пача... А когато свириш на пиано, ще чуваме и ние през стената...

Детското гласче звучи все по-колебливо и накрая замира.

Внезапно госпожица Герлах скоква. Трябва да се прибере колкото може по-скоро в къщи. Как лети времето! Пък и разговорите бяха толкова интересни!

Господин диригентът Палфи изпраща гостенката си навън. Целува ухаещата женска ръка.

– И тъй, до довечера – казва той.

– Може би няма да имаш време?

– Но как така, мила?

Тя се усмихва:

– Може би тъкмо тогава ще се пренасяш!

Той се смее.

– Не се смей предивременно! Доколкото познавам дъщеря ти, тя сигурно е пазарила вече и хамалите!

Роклята на младата дама про шумява гневно надолу по стълбите.

Когато, господин диригентът се връща в ателието, Лоте е започнала вече да мие чашите от кафето. Той изсвирва няколко такта на пианото. Втрещва поглед в надрасканите страници от партитурата.

Лоте се старее много да не трака с чиниите и чашите. След като избърсва и прибира отново всичко в шкафа, тя слага шапчицата на главата си и отива тихичко в ателието.

– Довиждане, татко!

– Довиждане.

– Ще се върнеш ли за вечеря?

– Не, днес не.

Детето кимва бавно с глава и плахо протяга ръка за сбогом.

– Слушай, Лоте, не обичам други да се тревожат заради мен, ако ще да бъде дори собствената ми дъщеря! Аз сам зная кое е най-доброто за мен.

– Разбира се, татко! – казва тя спокойно и тихо.

Все още държи ръката си протегната за сбогуване.

Накрая той все пак стисва ръката ѝ и тогава забелязва, че по ресниците на детето има сълзи.

Бащите трябва да умеят да бъдат строги. Затова той си дава вид, че не е забелязал нищо особено, кимва късо с глава и сяда до рояла.

Лоте се отправя бързо към вратата, отваря я внимателно и... изчезва.

Господин диригентът прекарва ръка през косата си. Само това липсваше още – детски сълзи! А трябва да композира детска опера! Дяволска работа! Как да гледа спокойно човек, като бликат сълзи в очите на такова едно малко дете! Те бяха надвиснали по дългите ресници като капчици роса по тънки стръкчета трева...

Ръцете му удрят няколко тона. Той наклонява глава и се ослушва.

Изсвирва още веднъж последователно тия тонове. Повтаря ги в друга гама. Това е вариация на една весела детска песничка от неговата

опера. Променя ритъма. Работи.

Колко полезни били детските сълзи! Да, добре му е на такъв артист. Ще грабне тутакси нотната хартия и ще започне да пише ноти. А накрая ще се облегне необикновено доволен в стола си и ще потрие ръце, защото му се е удало да съчини една тъй прелестно тъжна песен в до-миньор.

Няма ли наблизно някой великан или пък друг някой, който да го потупва от време на време?

Отново са минали седмици.

Госпожица Герлах не е забравила случката в ателието. Тя много добре е разбрала точно какво значи предложението на детето баща му да смени жилището си с художника Габеле: обявяване на война!

В такива случаи у истинската жена няма място за колебание. А Ирена Герлах – колкото и да не може да я понася Лоте – е жена в пълния смисъл на думата. Тя познава оръжията си. Знае как да ги използва. Сигурна е в тяхното действие. И е отпратила безпогрешно всичките си стрели към трептящата мишена – артистичното сърце на диригента.

Всички стрели са попаднали право в центъра. И техните остриета са забити здраво в сърцето на мъжа, на любимия враг. Той просто не знае какво да прави вече.

– Искам да станеш моя жена! – казва той.

Думите му прозвучават като гневна заповед.

Тя погалва косите му, усмихва се и казва подигравателно:

– Добре мили, тогава утре ще облека най-хубавата си рокля и ще отида да поискам ръката ти от дъщеря ти!

Още една стрела се забива в сърцето му. Но този път стрелата е отровна!

Господин Габеле рисуваа Лоте. Изведнъж той отпуска молива и блока и казва:

– Какво ти е днес, Луизерл? Та ти си се намръщила като буреносен облак!

Детето тежко си поема дъх, сякаш върху гърдите му са струпани цяла кола камъни.

– Ах, няма нищо особено.

– Да не е нещо във връзка с училището?

Тя поклаща отрицателно глава:

– То не би било толкова лошо!

Господин Габеле оставя настрана блока.

– Знаеш ли какво, малка скръбнице? Хайде да прекъснем за днес.

Той става.

– Иди да се поразходиш малко. Това докарва други мисли в главата на човека.

– Или пък да посвирия малко на пианото?

– Още по-добре! – казва господин Габеле. – Аз ще слушам през стената. Така и аз ще имам полза.

Тя му подава ръка, прави реверанс и си тръгва.

Господин Габеле гледа замислено след малкото същество. Той знае колко тежко може да потисне мъката детското сърце. Сам той някога е бил дете и за разлика от повечето възрастни не е забравил това.

Когато от съседното жилище се дочува дрънкане на пиано, той одобрително кимва и започва да свири с уста мелодията.

После с един замах смъква платнището от триножника, взема в ръка четката и палитрата, оглежда с присвити очи работата си, и започва да рисува.

Господин Лудвиг Палфи се прибира у дома на улица „Ротентурм“. Стъпалата му се струват двойно по-високи, отколкото друг път. Окачва палтото и шапката си на една закачалка в гардероба.

На пиано ли свири Луиза? Е добре, тогава ще трябва да прекъсне и да го изслуша. Той изпъва сакото си, сякаш отива при директора на операта. После отваря вратата.

Детето вдига поглед от клавишите и му се усмихва.

– Татко! Колко хубаво е, че си идваш! Да ти сваря ли кафе?

Тя скоква от табуретката и тръгва бързо към кухнята.

Той я хваща за ръката.

– Благодаря, не искам! – казва той. – Трябва да поговоря с теб. Седни!

Детето се настанява в широкото кресло, гдето изглежда мъничко като кукла, пригладва с ръце карираната си рокля и вдига към баща си изпълнен с очакване поглед.

Той нервно покашлюва, пристъпва насам-нататък и най-сетне се спира пред креслото.

– И тъй, Луизерл – подхваща той, – касае се за една важна и сериозна работа. Откак майка ти... не е вече тук, аз останах самичък. Цели седем години. Разбира се, не бях съвсем сам... нали ти беше при мене. И още си при мене!

Детето го гледа с широко разтворени очи.

„Какви глупости дрънкам!“ – мисли мъжът. Обзема го ужасен яд

срещу самия него.

– С две думи – додава той. – Не искам вече да бъда сам. Нещо ще се промени. В моя, а оттам и в твоя живот.

В стаята е съвсем тихо.

Една муха бръмчи и се опитва да излети навън през стъклото на затворения прозорец. (Всеки човек би могъл да й каже, че това е напълно безсмислено и че така тя само ще разбие насекомовия си череп! Мухите са глупави, но хората – те имат ум, нали?)

– Реших да се оженя пак!

– Не! – произнася високо детето.

Тази едничка дума прозвучава като писък. След това то повтаря тихо:

– Моля те, татко, недей, недей, моля те!...

– Ти вече познаваш госпожица Герлах. Тя много те обича. И ще ти бъде добра майка. Пък изобщо за тебе ще е трудно и лошо да растеш в бъдеще без жена край себе си.

(Трогателно, нали? Малко остава още баща й да почне да твърди, че иска да се ожени единствено и само за да има тя отново майка!)

Лоте продължава да клати отрицателно глава, а устните й се движат, без да произнесат нито звук. Прилича на някакъв автомат, който непрестанно върши едно и също нещо. Просто да те обхване страх!

Ето защо баща й бързо извърща поглед от нея и казва:

– Ще свикнеш с новото положение много по-скоро, отколкото сама предполагаш. Лоши мащехи има още само в приказките. И тъй, Луизерл, знам, че мога да разчитам на теб. Ти си най-разумното мъничко същество на света!

Сетне поглежда часовника си.

– Тъй... А сега – да вървя да корепетирам „Риголето“ с Лузер.

И само след миг той вече е на вратата.

Детето седи като замаяно.

Застанал пред гардероба, горподин Палфи нахлупва шапката върху артистичната, си глава.

В този миг откъм стаята се чува писък:

– Татко!

Звучи тъй, като че ли някой се дави. „Никой не може да се удави в стая!“ – мисли господин Палфи и се измъква навън.

Той бърза много. Нали трябва да работи с камерния певец Лузер?

Лоте се е съзвела от своето замаяване. Дори в отчаянието тя запазва и доказва практичния си дух. Какво трябва да се стори? Защото ясно е,

че трябва да се стори нещо. Татко ѝ в никакъв случай не бива да се ожени за друга жена, никога! Та нали той си има жена! Макар и да не е вече при него. Детето никога няма да се примири с новата майка. Та нали си има майка, своята мамичка, която то обича повече от всичко!

Може би мама би могла да помогне. Но тя не бива да знае. Не бива да научи голямата тайна на двете деца. И още по-малко това, че баща им иска да се жени за тая госпожица Герлах!

И така, остава само един път. И Лоте трябва да тръгне сама по него.

Тя взема телефонния указател. Прелиства го с разтреперани пръсти. „Герлах.“ Няма много хора на име Герлах. „Герлах, Щефан, главен директор на О.О. Д-во «Виенски хотели», ул. «Кобенцъл» № 43.“

Неотдавна татко беше споменал, че бащата на госпожица Герлах притежавал ресторанти и хотели; негов бил и този „Империал“, гдето обядват всеки ден. Значи, улица „Кобенцъл“ № 43.

След като Рези ѝ обяснява как може да се стигне до улица „Кобенцъл“, детето слага шапката, облича палтото си и казва:

– Излизам.

– Какво ще правиш на улица „Кобенцъл“? – любопитствува Рези.

– Трябва да говоря с някого.

– Само не се бави!

Детето кимва с глава и тръгва.

В елегантната стая на Ирена Герлах влиза една камериерка и се усмихва.

– Някакво дете иска да говори с вас, уважаема госпожице. Едно малко момиченце.

Уважаемата госпожица току-що е лакирала ноктите си и маха ръце във въздуха, за да изсъхне по-бързо лакът.

– Дете ли?

– Да. Казва се Луиза Палфи.

– Ах! – въздиша проточеноуважаемата госпожица. – Доведи я горе!

Камериерката изчезва.

Младата дама се изправя, хвърля поглед в огледалото и не може да сподави усмивката си, когато вижда там своето напрегнато, сериозно лице.

„Луиза Милерин идва при леди Мйлфорд“ – мисли си тя развеселена, защото е доста образована, знае и Шилеровата пиеса „Коварство и любов“.

Когато детето влиза в стаята, тя нарежда на камериерката:

– Направи ни шоколад и ни донеси от пълнените вафли!

Сетне се обръща приветливо към гостенката си:

– Колко мило е от твоя страна, че си дошла да ме навестиш! Едва сега виждам колко съм била невнимателна, отдавна е трябвало да те поканя. Няма ли да свалиш палтото си?

– Благодаря! – отвръща детето. – Няма да стоя дълго.

– Тъй ли?

Госпожица Герлах съвсем не изгубва дружелюбното изражение на лицето си.

– Но надявам се, че все пак ще имаш време да седнеш, нали?

Детето сяда на ръба на един стол и не откъсва очи от дамата.

Цялото това положение започва да се струва на госпожица Герлах безкрайно глупаво. Но тя се овладява. Нали все пак това е част от играта, която тя иска да спечели и ще спечели?

– Случайно ли минаваш край нас? – пита тя.

– Не, трябва да ви кажа нещо.

Ирена Герлах се усмихва очарователно.

– Цялата съм превърната в слух. За какво се отнася?

Детето се свлича от стола, застава напред стаята и заявява:

– Татко каза, че вие искате да се оженим за него.

– Така ли каза? – засмива се звънливо госпожица Герлах. – Не каза ли по-скоро, че той река да се ожени за мен? Но това не е толкова важно. И тъй: да, Луиза, татко ти и аз искаме да се оженим. И ние с тебе положително ще разбираме много добре. Твърдо съм убедена в това мислиш ли и ти? Като пожиеем известно време заедно, ще видиш, че ще станем най-добрите приятелки! И двете ще се постареем. Дай ръка!

Детето отстъпва крачка назад и казва сериозно:

– Не бива да се жените за татко!

Това хлапе решително прекалява.

– А защо не?

– Защото не бива!

– Това обяснение съвсем не е задоволително – казва рязко госпожицата.

Явно е, че с добро няма да се стигне далеко.

– Значи чисто и просто ми забраняваш да стана жена на баща ти?

– Да!

– Хубава работа!

Младата дама се разсърдва.

– Сега те моля да си вървиш в къщи! Ще си помисля дали да кажа

на баща ти за това странно посещение. И ако не му кажа, то ще бъде само за да не поставям сериозни пречки по пътя на нашето бъдещо приятелство, в което все още бих искала да вярвам. Довиждане!

На вратата детето се извървда още веднъж и казва:

– Оставете ни така, както сме!... Моля ви... моля ви...

След това госпожица Герлах остава сама.

Има един-единствен път: да се ускори женитбата. И сетне детето да се тикне в пансион. Незабавно! Тук може да помогне само строго възпитание посредством чужда ръка.

– Какво искате пък вие?

Пред нея е застанала камериерката с поднос в ръцете.

– Нося шокола. И пълнените вафли. Къде е момиченцето?

– Махайте се по дяволите!

Господин диригентът няма да дойде за вечеря, тъй като трябва да дирижира в операта. Както винаги в такива случаи Рези прави компания на детето.

– Та ти не ядеш нищо днес! – казва укорно Рези. – И изглеждаш като призрак, просто да се уплаши човек. Какво ти е?

Лоте клати глава и мълчи.

Икономката хваща ръката на детето и изплашено я пуска.

– Та ти имаш температура! Веднага в леглото!

След това, като се вайка и пухти, тя занася изпадналото в пълна апатия същество в детската стая, съблича дрехите му и го настанява в леглото.

– Нито дума на татко! – мълви малкото момиче.

Зъбите му тракат.

Рези натрупва върху него възглавници и зайивки. След това тича на телефона и се обажда на господин доктор Щробъл.

Старият господин обещава да дойде веднага. И той е разтревожен също като Рези.

Тя телефонира и в държавната опера.

– Добре! – отговарят ѝ оттам. – През антракта ще съобщим на господин диригента.

Рези се втурва отново в спалнята.

Детето се мята в леглото си и бълнува объркани, неразбрани неща. Одеялата, възглавниците и пухените завивки са паднали на земята.

Дано само господин докторът дойде по-скоро! Какво трябва да направи човек? Компреси? Но какви? Студени? Горещи? Влажни? Сухи?

През антракта диригентът Палфи, облечен във фрак, седи в гардероба на певицата. Отпиват по глътка вино и приказват по своята работа. Театралните дейци винаги говорят за театър. Това си е така.

Почуква се.

– Да.

Влиза инспекциентът.

– Най-сетне ви намерих, господин професоре! – извиква разтревожено старият човек. – Обадиха се по телефона от улица „Ротентурм“. Госпожица дъщеря ви внезапно се е разболяла. Господин доктор Щробъл е уведомен веднага и сигурно е отишъл вече да види болната.

Господин диригентът изглежда бледен.

– Много ти благодаря, Херличка! – казва тио той.

– Дано да не излезе нещо лошо! – обажда се певицата. Малката прекарвала ли е шарка?

– Не – казва той и става. – Извинявай, Мици! – Щом вратата зад него се затваря, той започва да тича. Обажда се по телефона.

– Ало, Ирена!

– Да, мили! Свърши ли вече? Но аз съвсем не съм готова още за излизане!

Той и съобщава набързо онова, което току-що е чул.

Накрая казва:

– Страхувам се, че днес не ще можем да се видим!

– Разбира се. Дано да не излезе нещолошо. Малката прекарала ли е шарка?

– Не! – отвръща той нетърпеливо. – Утре сутринта ще ти се обадя пак.

След това окачва слушалката.

Прозвучава сигнал. Антрактът е свършил. Операта и животът продължават.

Най-сетне операта свършва! Господин диригентът тича нагоре по стълбата на улица „Ротентурм“.

Отваря му Рези. Тя е още с шапка на глава, понеже е ходила на дежурната аптека.

Доктор Щробъл седи на ръба на детското легло.

– Как е? – пита шепнешком бащата.

– Не е добре – отговаря докторът. – Но спокойно можете да говорите и високо. Сложих й инжекция.

Лотхен лежи силно зачервена сред възглавниците и диша тежко. Сгърчила е мъчително лицето, си, сякаш изкуственият сън, който й е

наложил старият лекар, ѝ причинява силна болка.

– Шарка ли е?

– Нищо подобно! – изръмжава докторът.

В стаята влиза Рези и смърка сълзите си.

– Свалете най-сетне тая шапка! – казва нервно диригентът.

– А, да, разбира се! Извинявайте.

Тя сваля шапката си и я държи в ръка.

Доктор Щробъл поглежда въпросително и двамата.

– Детето очевидно изживява тежка душевна криза – казва той. – Знаете ли на какво се дължи? Не? Не предполагате ли поне?

– Аз, разбира се, не знам дали това има нещо общо с тази работа, но... днес следобед тя излиза. Защото трябвало да говори с „някаго“. А преди да тръгнем запитва как се стигало най-лесно до улица „Кобенцъл“.

– До улица „Кобенцъл“ ли? – пита докторът и поглежда диригента.

Палфи отива бързо в съседната стая и се обажда по телефона.

– Идвала ли е, Луиза днес следобед при теб?

– Да отговаря женски глас. – Но защо ти го разказва?

Той не отвръща, а продължава да разпитва:

– Какво искаше?

Госпожица Герлах се размива нервно:

– Нека ти разкаже тя!

– Отговори, моля ти се!

Истинско щастие е, че тя не може да види лицето му!

– Ако го приема буквално, дъщеря ти дойде, за да ми забрани да се омъжа за теб! – отвръща тя раздражено.

Той промърморва нещо неразбрано ѝ оставя слушалката.

– Какво ѝ е? – пита госпожица Герлах.

След това забелязва, че разговорът вече е прекъснат.

– Такава гадинка! – казва тя полугласно. – Води борбата с всички средства! Ляга ѝ се преструва на болна!

Докторът се сбогува и дава още някои наставления. На вратата диригентът го задържа.

– Какво е на детето?

– Нервна треска... Ще намина пак утре рано сутринта. Лека нощ!

Диригентът отива в детската стая, сяда до леглото и казва на Рези:

– Не сте ми необходима повече. Приятен сън!

– Но по-добре е...

Той я поглежда.

Рези си отива, като все още държи в ръка шапката си.

Той гали малкото горещо лице. Детето се изплашва в трескавия си сън и бясно се хвърля настрана.

Бащата оглежда стаята.

Подредена и затворена, училищната чанта лежи на седалката на чина. До нея седи куклата Кристъл.

Той става тихо, взема куклата, изгасва лампата и сяда отново до леглото.

Сега седи на тъмно и гали куклата, като че тя е дете. Дете, което не се стряска от ръката му.

Девета глава

Снимките на господин Айпелдауер всяват смут. А дали е изобщо Лоте? Госпожица Линекогел става довереница. Прегорели свински ребърца и счупени чинии. Луиза изповядва почти всичко. Защо ли Лоте не отговаря вече?

Главният редактор на „Мюнхенско илюстрирано списание“, доктор Бернау, изпъшква:

– Мъртъв сезон, драга! Откъде да вземем актуална картина за корицата, без да крадем?

Госпожа Кьорнер, застанала до неговото писалище, казва:

– „Неопрес“ изпрати снимки от новата шампионка по брус.

– Хубава ли е?

Младата жена се усмихва.

– За плуване е добра.

Доктор Бернау махва обезкуражено с ръка. След това започва да рови по масата:

– Тези дни получих снимки от някакъв си смешен селски фотограф. Близначета бяха!

Той рови между преписки и вестници.

– Две чудесни малки момиченца! Досуц еднакви! Хей, къде сте, малки госпожички? Публиката винаги харесва такова нещо: Ще сложите някакъв подходящ надпис. Щом като няма нищо актуално, тогава две хубави близнета! А, ето ги най-сетне!

Той е открил плика със снимките, гледа ги и одобрително кима с глава.

– Ще влязат в работа, госпожо Кьорнер!

Подава й снимките.

След известно време доктор Бернау най-сетне вдига глава, защото колежката му не казва нищо.

– Ха! – виква той. – Какво сте застанали като вкаменена, Кьорнер? Събудете се! Или ви прилоша нещо?

– Малко, господин докторе! – Гласът ѝ потреперва. – Вече ми мина.

Тя втренчва поглед в снимките. Прочита адреса на подателя: „Йозеф Айпелдауер, фотограф, Зеебюл край Бюлзее“.

Всичко се върти в главата ѝ.

– Изберете най-подходящата снимка, измислете някакъв текст... такъв, че читателите да пукнат от смях! Вас ви бива за тая работа!

– Все пак може би не е добре да ги поместваме – чува тя гласа си.

– А защо не, уважаема колежке?

– Струва ми се, че снимките не са истински.

– Монтирани едно до друго, а? – Доктор Бернау се смее. – Вие решително давате висока оценка на господин Айпелдауер. Не е чак дотам изпечен! И тъй, бързо на работа, любезна госпожо! За текста има време до утре. Ще ми го донесете да го видя, преди да го предадете за набор.

Той ѝ кимва с глава и се навежда над някаква нова работа.

Тя едва смогва да се добере до стаята си, отпуска се в едно кресло и притиска силно ръце до слепите си очи.

Мислите се въртят лудо в главата ѝ. Нейните две деца! Детското летовище! Ваканцията! Разбира, се! Но защо Лотхен не ѝ е разказала нищо? Защо Лотхен не е донесла снимките? Защото, щом са се фотографирали двете, явно е, че не са го сторили без умисъл. Сигурно са открили, че са сестри! И след това са решили да не казват нищо по този въпрос. Да, разбира се, ясно защо. Господи, как си приличат! Дори и тъй прехваленото майчино око не може да ги различи. О, вие мои двенки, двенки, двенки любими дечица.

Ако доктор Бернау подадеше сега глава през вратата, би видял едно завладяно от щастие и болка лице, по което струят сълзи, сълзи, които маломощават сърцето тъй, сякаш през очите изтича самият живрт.

За щастие доктор Бернау не подава глава през вратата.

Горпожа Кьорнер се мъчи да се овладее. Тъкмо сега не бива да изпада в малодушие! Какво да се направи? Какво ще стане? Какво трябва да стане? Ще поговоря с Лотхен!

Ледени тръпки побиват майката. Една мисъл разтърсва като невидима ръка цялата ѝ снага:

Дали Лоте е тази, с която тя ще говори?

Госпожа Кьорнер отива в жилището на учителката – госпожица Линекогел.

– Въпросът, който отправяте към мен, е повече от странен – казва госпожица Линекогел. – Дали смятам за възможно вашата дъщеря да не е вашата дъщеря, а някое друго момиче? Позволете, но...

– Не, не съм побъркана – уверява я госпожа Кьорнер и поставя една от фотографиите на масата.

Госпожица Линекогел поглежда снимката, след това посетителката си, след това отново снимката.

– Аз имам две дъщери! – казва посетителката тихо. – Втората живее при бившия ми съпруг във Виена. Тази снимка попадна случайно в ръцете ми преди няколко часа. Не знаех, че децата ра се срещали през ваканцията.

Госпожица Линекогел отваря и затваря уста като шаран върху тезгяха на рибарски магазин. Тя поклаща глава и отстранява фотографията от себе си, сякаш се страхува да не я ухапе. Най-сетне запитва:

– Нима досега и двете нищо не са знаели една за друга?

Младата жена поклаща отрицателно глава:

– Не: Мъжът ми и аз решихме така, защото смятахме, че тъй е най-добре.

– А и вие ли не сте чула вече нищо за мъжа си и за другото си дете?

– Нищо.

– Може би се е оженил повторно?

– Не зная. Не вярвам. Той смяташе, че семейният живот не е за него.

– Такава невероятна история! – казва учителката. – Дали на децата наистина е дошла абсурдната идея да се разменят? Като си представя само тая характерна промяна у Лотхен! И после почеркът, госпожо Кьорнер, почеркът! Главата ми не го побираше! Но това вече обяснява някои неща!

Майката кимва и гледа втренчено пред себе си.

– Не ми се сърдете, ако бъда откровена – казва госпожица Линекогел. – Никога не съм била женена. Аз съм възпитателка и нямам деца, но винаги съм мислила: жените, тия истинските, омъжените, обръщат прекалено много внимание на мъжете си, А при това важно е само едно: щастието на децата!

Госпожа Кьорнер се усмихва болезнено.

– Вярвате ли, че моите деца щяха да бъдат по-щастливи в един дълъг нещастен брак?

Госпожица Линекогел казва замислено:

– Не ви упреквам. Вие и сега още сте много млада. Когато сте се омъжила, била сте почти дете. И през целия си живот ще бъдете по-млада, отколкото съм била аз когато и да било. Това, което е правилно за едного, може да се окаже погрешно за другиго.

Посетителката става.

– И какво ще правите?

– Да знаех само какво! – отвръща младата жена.

Луиза стои пред едно гише в мюнхенската поща.

– Не – казва съчувствено чиновникът от службата „До поискване“,
– не, госпожице „Незабравке“, и днес нямаме нищо.

Луиза го поглежда колебливо.

– Какво може да означава това? – смутолева угнетено тя. Чиновникът прави опит да се пошегува:

– Може би „Незабравката“ е станала „Забравка“.

– Това е изключено – казва тя, вдълбочена в своите мисли. – Утре пак ще намина.

– Заповядайте пак, моля! – отвръща засмяно той.

Госпожа Кьорнер се връща у дома. Палецо любопитство и леден страх се борят в сърцето ѝ, тъй че просто дъхът ѝ спира.

Детето шета усърдно в кухнята. Тракат капаци на тенджери. Нещо се задушава в тигана.

– Колко на хубаво мирише днес! – казва майката. – Какво готвиш?

– Свински ребърца с кисело зеле и картофи! – извиква гордо дъщеря ѝ.

– Колко бързо се научи да готвиш! – казва майка ѝ, сякаш съвсем безобидно.

– Нали? – отвръща весело момиченцето. – Никога не бих помислила, че аз...

Тя млъква ужасена и прехапва устни. Само да не погледне майка си сега!

Госпожа Кьорнер се е облегнала преbledняла на стената. Бледа е като стената.

Застанало пред отворения кухненски шкаф, детето изважда съдовете. Чиниите тракат, сякаш има земетресение.

В тоя миг майката отваря с голямо усилие уста и казва:

– Луиза!

Прас!

Чиниите се пръсват на парчета по пода. Луиза се обръща като ужилена. Очите ѝ са разширени от ужас.

– Луиза! – повтаря нежно майка ѝ и разперва широко ръце.

– Мамичко!

Детето увисва като удавница на шията на майка си и се разридава страстно.

Майката се свлича на колене и гали с треперещи пръсти Луиза.

– Детето ми, милото ми дете!

Те са коленичили между счупените чинии. Свинските ребърца на печката загарят. Мирише на прегоряло месо, водата от тенджерата съска

в пламъците на светилния газ.

Жената и малкото дете не забелязват нищо. Те, както понякога се казва и много рядко се случва, не са „на този свят“!

Изминали са часове. Луиза се е изповядала. А майка ѝ е дала опрощение.

Изповедта беше дълга, многословна, а опрощението на всички грехове – кратко и безмълвно: един поглед, една целувка – не беше необходимо повече.

Сега седят на канапето. Детето се е притиснало плътно, съвсем плътно до майка си. Ах, колко е хубаво най-после да си казал истината! Тъй ти е леко, сякаш си перце! Трябва да се притиснеш хубаво до майка си, за да не литнеш!

– Две отракани девойчета сте ми станали вие! – казва майка ѝ.

Луиза се киска от гордост. (Във всеки случай тя още не е издала една тайна: че във Виена, както беше писала уплашено Лоте, имало отскоро някаква си госпожица Герлах!)

Майка ѝ въздъхва.

Луиза я гледа загрижено.

– Е, да – казва майка ѝ, – обмислям какво трябва да правим сега! Нима можем да се държим тъй, като че ли нищо не се е случило?

Луиза клати отрицателно глава.

– На Лотхен положително и е много мъчно за теб и за в къщи; А нали и на тебе за нея, мамичко?

Майка ѝ кимва.

– На мен също – признава детето, – за Лотхен и...

– И за баща ти, нали?

Луиза кимва. Енергично и същевременно плахо.

– Да знаех поне защо Лотхен не пише вече?

– Да – промълвя майка ѝ. – Много се тревожа.

Десета глава

Междуградски разговор с Мюнхен. Спасителната дума. Сега вече и Рези не може да се оправи. Две места в самолета за Виена. Пеперл е като ударен от гръм: Който подслушва на вратите, излизат му цицини. Господин диригентът не спи в дома си и му иде нежелан гост.

Лотхен лежи апатично в постелята. Тя спи. Спи много. „Слабост“ – каза днес по обед доктор Щробъл.

Господин диригентът седи до детското легло и сериозно се взира в малкото, тясно личице. Няколко дни вече трй не е излизал от стаята. Наредил е да го заместват в дирижирането. Смъкнаха от тавана едно легло за него.

В съседната стая звъни телефонът.

Рези влиза на пръсти в стаята.

– Междуградски разговор с Мюнхен! – прошепва тя. – Питат дали можете да се обадите?

Господин Палфи става тихо и й прави знак да остане при детето, докато той се върне. След това отива тихо в съседната стая.

Мюнхен? Кой може да е? Навярно концертната дирекция „Келер“. Ах, по-добре да го бяха оставили на мира!

Той взема слушалката и се обажда. Връзката е дадена.

– Тук Палфи.

– Тук Кьорнер! – извиква женски глас от Мюнхен.

– Какво? – пита той смаян. – Кой? Луизалоте, ти ли си?

– Да! – казва далечният глас. – Извинявай, че ти се обаждам. Но съм разтревожена за детето. Надявам се, че не е болно, нали?

– Наопаки. – Той говори тихо. – Болно е.

– О!

Далечният глас прозвучава съвсем изплашено.

Сбърчил чело, господин Палфи пита:

– Но не разбирам, как така ти...

– Имахме такова едно предчувствие, аз и... Луиза!

– Луиза ли?

Той се засмива нервно. След това объркан се вслушва:

Слуша все по-объркан. Клати глава. Прекарва съвсем развълнувано ръка през косата си.

Далечният глас съобщава бързо онова, което може да се съобщи при такава трескава бързина.

– Говорите ли още! – осведомява се чиновничката от пощата.

– Да, по дяволите!

Диригентът направо изкрещява тия думи. Човек може да си представи донякъде объркаността, която го е завладяла.

– Какво става с детето? – пита загриженият глас на бившата му съпруга.

– Нервна треска – отговаря той. – Лекарят казва, че кризата вече е минала. Но телесното и душевно изтощение са много големи.

– Добър ли е лекарят?

– Разбира, се! Доктор Щробъл. Познава Луиза от малка. Мъжът се засмива нервно. – Извинявай, сега е Лоте! Значи не я познава! Той въздъхва.

– Оттатък в Мюнхен въздъхва една жена... Двама възрастни не знаят какво да правят. Сърцата и езиците им са схванати. А умовете им? Изглежда че и умовете.

И сред това угнетително, опасно мълчание еква буден детски глас!

– Татенце! Мило, мило татенце! – се носи от далечината. – Тук е Луиза! Здравей, татенце! Да дойдем ли във Виена? Още сега?

Спасителната дума е казана. Леденото угнетение на двамата възрастни се стопява като при южен вятър.

– Здравей, Луизерл! – виква баща ѝ в гласа му прозвучава копнеж. – Чудесна идея!

– Нали?

Детето се смее щастливо.

– Кога можете да пристигнете тук? – вика той.

Сега прозвучава отново гласът на младата жена:

– Веднага ще се осведомя кога тръгва утре първият влак.

– Вземете самолет! – вика той. – В такъв случай ще пристигнете по-бързо!

„Как мога да крещя така! – помисли внезапно господин диригентът. – Ще събудя детето!“

Когато се връща в детската стая, Рези освобождава привичното му място до леглото и тръгва да излезе на пръсти.

– Рези! – прошепва той. Двамата остават прави.

– Утре ще дойде жена ми.

– Вашата жена?

– Шшт! Не викай толкова силно! Бившата ми съпруга! Майката на

Лотхен.

– На Лотхен?

Той усмихнато махва с ръка. Че откъде пък може да знае това Рези?

– С нея ще дойде и Луизерл.

– Как?... Та нали Луизерл лежи тук?

Той поклаща отрицателно глава:

– Не, това е нейната близначка.

– Близначка? – Семейните отношения на господин диригента надхвърлят умствените възможности на клетото същество.

– Погрижете се за ядене! А по въпроса за спането ще поговорим после.

– О, мили бо...! – мърмори тя и се измъква тихо през вратата.

Бащата спира поглед върху изтощеното, задрямало дете, чието чело блести от пот. Той внимателно го изсушава с една кърпа.

Значи, това е другата малка дъщеря! Неговата Лотхен! Какъв героизъм, каква силна воля изпълваха това дете, преди да го надвият болестта и отчаянието! То положително не е наследило тоя героичен дух от баща си. Тогава от кого! От майка си?

Телефонът извънпява отново. Рези подава глава в стаява:

– Госпожица Герлах!

Без да се обръща, господин Палфи поклаща глава в знак на отказ.

Госпожа Кьорнер взема от доктор Бернау отпуск по „важни, семейни причини“. Тя се свързва по телефона с летището и действително получава за следната сутрин две места в самолета. След това Стяга един куфар само с най-необходимото.

Колкото и къса да е, нощта изглежда безкрайна. Но и нощите, които изглеждат безкрайни, в края на краищата минават.

Когато на другата сутрин, придружен от Пеперл, доктор Щробъл стига до къщата на улица „Ротентурм“, пред нея тъкмо спира едно такси.

От автомобила слиза малко момиченце... и този път Пеперл се хвърля вече като луд върху детето. Той лае, върти се като пумпал, скимти от удоволствие, скача нависоко!

– Здравей, Пеперл! Здравейте, господин докторе!

Господин докторът е тъй слисан, че забравя да отвърне на поздрава. Внезапно той се хвърля върху детето, макар и не тъй грациозно като Пеперл, и крисва:

– Да не си се побъркала съвсем? Веднага да лягаш в леглото!

Луиза и кучето профучават през пътната врата. От автомобила слиза една дама.

– Ще умре това дете! – крещи възмутено докторът.

– То не е детето, за което го смятате вие! – казва любезно дамата. –

То е сестра му.

Рези отваря вратата на коридора. Отвън стоят задъханият Пеперл и едно дете.

– Здравей, Рези! – вика детето и се втурва в детската стая заедно с кучето.

Икономката поглежда тъпо подире им и се прекръства. След това по стълбите се задава с пъшкане старият доктор Щробъл. Заедно с него, идва една жена – хубава като картинка. Жената носи, пътнички куфар.

– Как е Лотхен? – пита бързо тя.

– Мисля, че е малко по-добре – казва Рези. – Позволете ми да ви покажа пътя.

– Благодаря, зная го!

И непознатата изчезва в детската стая.

– Когато дойдете горе-долу отново на себе си – казва развеселено докторът, – помогнете ми да си съблека палтото. Но не бързайте.

Рези се стряска.

– Много извинявайте! – смотолева тя.

– Днес визитата ми не е толкова бърза – казва търпеливо лекарят.

– Мамичко! – шепне Лоте.

Очите ѝ, големи и блестящи, са се впили в майката като в някакво видение от сънищата и вълшебствата.

Младата жена гали безмълвно горещата детска ръчица.

Коленичила до леглото, тя нежно прегръща треперещото създание.

Луиза хвърля бърз поглед към баща си, който стои до прозореца. След това се заема с възглавницата на Лотхен, изтупва я, обръща я, подръпва чаршафа, за да го оправи. Сега тя е къщовниче. Нали междуременно се научи!

Господин диригентът поглежда скритом към трите – майката и децата ѝ. Децата, разбира се, са и негови. А преди години младата майка беше дори негова млада съпруга! Потънали в забрава дни, забравени часове изплуват отново пред него. Колко отдавна беше то, колко отдавна!

Пеперл лежи като ударен от гръм до единия край на кревата и непрекъснато поглежда ту едното, ту другото малко момиче. Дори малкото му черно, лъскаво връхче на муцунката потреперва нерешително насамнатам между двете, сякаш и то се колебае какво да прави сега. Да

поставиш в такова неудобно положение едно симпатично куче, което обича децата!

Почуква се.

Четиримата в стаята сякаш се събуждат от някакъв странен сън наяве. Весело и както винаги малко шумно влиза господин докторът. Той се спира до леглото.

– Как е пациентката?

– Добре съм! – казва Лотхен и се усмихва изнурено.

– Имаме ли днес най-сетне апетит? – изръмжава той.

– Ако стотви мамичка! – прошепва Лотхен. Мама кимва и отива към прозореца.

– Извинявай, че едва сега ти казвам „добър ден“, Лудвиг!

Господин диригентът стисва ръката ѝ.

– Много ти благодаря, че дойде!

– Но моля ти се! Това беше нещо съвсем естествено. Детето...

– Разбира се, детето! – отвърща той. – И все пак...

– Изглеждаш, сякаш не си спал от дни насам – казва колебливо тя.

– После ще си отспя. Страхувах се за, за детето!

– То скоро ще оздравее! – казва уверено младата жена. – Чувствам го.

Откъм леглото се носи шепот. Луиза се навежда ниско над ухото на Лотхен:

– Мама не знае нищо за госпожица Герлах. Не бива да го казваме!

Лотхен кимва страхливо.

Докторът не може да ги чуе, защото се занимава с термометъра. Макар че, разбира се, не го изследва с ушите си. Но и да е чул нещо, той умее прекрасно да не прояви и най-малък признак за това.

– Температурата е почти нормална – казва той; – Прескочила си трапа. Хайде да е на добър час, Луизерл.

– Много благодаря, господин докторе! – отговаря със смях истинската Луиза.

– Или може би имате предвид мене? – пита Лотхен, като се смее предпазливо.

Главата още я понаболява.

– Какви интригантки сте ми вие! – изръмжава той. – От най-опасните! Объркахте дори моя Пеперл.

Той протяга ръце и погалва нежно с всяка от своите лапи по една детска главица. След това енергично се изкашля, става и казва:

– Хайде, Пеперл откъсни се от тия две измамни жени!

Пеперл размахва опашка за сбогом. Сетне се долепя до огромните, крачоли на доктора, който тъкмо казва на господин диригента Палфи:

– Майката е лекарство, което не може да се купи от аптеката!

Сетне се обръща към младата жена:

– Ще можете ли да останете, докато Луизерл... исках да кажа: докато Лотхен се оправи напълно?

– Навярно ще мога, господин докторе. И аз бих желала.

– Е, добре! – казва старият доктор. – Господин бившият съпруг ще трябва просто да се примири с положението.

Палфи отваря уста.

– Оставете! – казва подигравателно господин докторът. – Артистичното ви сърце ще се облива в кръв, разбира се. Толкова много хора в къщи! Но имайте търпение. Скоро отново ще си бъдете доволно сам.

В добро настроение е днес господин докторът! И отваря толкова бързо вратата, че на челото на Рези, която подслушва вълн, излиза цицина. Тя хваща с две ръце бръмналата си глава.

– Притиснете удареното място с чист нож! – препоръчва той, защото е лекар до мозъка на костите си. – Няма нищо! Този болезен съвет ви се дава безплатно!

Над земята се е спуснала вечерта. И във Виена, както и другаде. В детската стая е тихо; Луиза спи. Лоте спи. Здрав, укрепителен сън.

Госпожа Кьорнер и господин диригентът седяха до преди малко в съседната стая. Говориха за някои неща, но повечето мълчаха. След това той стана и каза:

– Тъй! А сега трябва да вървя.

При това на самия него се стори – впрочем с основание, – че става малко смешен. Като си помисли човек, че в съседната стая спят две деветгодишни момиченца, които той има от хубавата жена, застанала сега пред него, а сам трябва да се измъква като кавалер за танц, когото са оставили на сухо! От собствения си дом! Ако в къщата имаше невидими духове, както в добрите стари времена... как щяха да се смеят те сега!

Тя го изпраща до вратата на коридора.

Тойсе поколеба.

– Ако й стане по-зле... аз съм оттатък в ателието.

– Не се тревожи! – казва уверено тя. – Не забравяй, че имаш да навбавяш много сън!

Той кимна с глава.

– Лека нощ.

– Лека нощ.

Докато той слиза бавно по стълбите, тя го повиква тихо:

– Лудвиг!

Той се обръща и я гледа въпросително.

– Ще дойдеш ли утре сутринта за закуска?

– Ще дойда.

След като е затворила вратата и е поставила веригата, тя остава замислена още за миг. Той действително е позастарял. Изглежда вече като истински мъж нейният бивш съпруг!

След това тя отмята назад глава и отива да бди майчински над съня на своите и на неговите деца.

Около час по-късно млада елегантна дама слиза от автомобил пред една къща на „Кертнер Ринг“ и започва да води преговори с навъсения портиер:

– Господин диригентът ли? – мърмори той. – Не зная дали е горе.

– В ателието свети! – казва тя. – Значи тук е! Ето.

Тя пъхва в ръката му пари и бързо минава край него.

Той оглежда банкнотата и се вмъква обратно в жилището си.

– Ти? – пита горе на вратата Лудвиг Палфи.

– Позна! – отбелязва язвително Ирена Герлах и влиза в ателието.

Тя сяда, запалва си цигара, гледа мъжа и чака. Той не продумва.

– Защо се криеш, когато те търся по телефона? – пита тя. – За много красиво ли го намираш?

– Не съм се крил.

– А какво?

– Не бях в състояние да говоря с теб. Не ми беше до това. Детето беше тежко болно.

– Но изглежда, че сега вече е по-добре. Инак щеше да бъдеш на улица „Ротентурм“.

Той кимва.

– Да, по-добре е. Освен това там е жена ми.

– Кой?

– Жена ми. Бившата ми жена. Тя пристигна тази сутрин с другото дете.

– С другото дете? – повтаря като ехо младата елегантна дама.

– Да, те са близначета. Най-напред при мен беше Луизерл. А от края на ваканцията – другото. Но аз изобщо не съм забелязал. Едва вчера научих.

Дамата злобно се смее:

– Майсторски нагласено от твоята разведена съпруга.

– Но и тя го знае едва от вчера! – казва припряно той.

Ирена Герлах иронично свива красиво начервените си устни.

– Положението е пикантно, нали? В едното жилище е жената, за която ти вече не си женен, а в другото онази, за която още не си женен!

Хваща го яд.

– Има още много жилища, гдето седят жени, с които още не съм женен.

– О! – Тя се надига. – Ти можеш да бъдеш и духовит!

– Извинявай, Ирена, нервен съм.

– Извинявай, Лудвиг, аз също.

Трас!

Вратата се затръшва. И госпожица Герлах си е отишла.

След като гледа известно време втренчено вратата, господин Палфи отива до Бьозендорферовия роял, прелиства нотите с детската опера, изважда един лист и сяда пред клавишите.

Известно време той гледа свирепо листа. Сериозен, прост канон в старинна църковна тоналност. След това модулира. От до-миньор на ми-мажор. И бавно, съвсем бавно от парафразата се оформя нова мелодия. Толкова проста и затрогваща мелодия, сякаш я пеят две малки момиченца с ясните си детски гласчета. На една поляна през лятото. Край прохладно планинско езеро, в което се оглежда синьото небе. Онова небе, което е издигнато над всеки разум, чието слънце топли и озарява всички твари, без да прави разлика между добри, лоши и средни.

Единадесета глава

Двоен рожден ден с едно единствено желание по този случай. Родителите се оттеглят на съвещание. Стискай палци! Блъсканица пред дупката на ключалката.

Недоразумения и споразумение.

Известно е, че времето лекува рани – то лекува и болести. Лотхен отново е здрава. Тя отново носи и плитките си, и панделките на плитките. А Луиза, както преди, ходи с предишните си къдрици и ги раздрусва колкото си ще.

Те помагат на мама и на Рези при пазаруване и в кухнята. Играят заедно в детската стая. Пеят заедно, докаго Лрхтен – или татко – свири на пианото. Ходят на гости у господин Габеле в съседния апартамент. Или пък водят на разходка Пеперл, когато господин докторът има прием час.

Кучето се е примирило с двойната Луизерл, като отначало е удвоило способността си да обича малки момиченца, а след това я е разполовило. Винаги трябва да знаеш какво да правиш!

А понякога – да, понякога сестричките страхливо се спогледват. Какво ли ще стане сега?

На 14 октомври двете момиченца имат рожден ден. Те седят с родителите си в детската стая. На масата се виждат два кръга от по десет запалени свещи. Ядоха торти, приготвени в къщи, и горещ шоколад. А татко изсвири великолепен „Марш за близнаци по случай рожден ден“

Сега той се завъртява на табуретката пред пианото и пита:

– Защо собствено не искахте да ви подарим нещо?

Лотхен поема дълбоко дъх.

– Защото искаме да си пожелаем (нещо; което не може да се купи.

– Е, и какво е то? – пита мамичка.

Сега Луиза на свой ред поема дълбоко дъх. Сетне, разтреперана от вълнение, казва:

– За рождения си ден Лоте и аз желаем от вас да можем отсега, нататък винаги да бъдем заедно!

Най-сетне думите са казани!

Родителите мълчат. Лоте добавя съвсем тихо:

– Тогава цял живот няма да има нужда да ни подарявате нищо.

Нито за рожден ден. Нито за Коледа.

Родителите все още мълчат.

– Можете да опитате поне?! – Очите на Луиза са пълни със сълзи. – Ще бъдем послушни, уверяваме ви. Много повече, отколкото сега. И изобщо всичко ще стане много, много по-хубаво.

Лоте кимва.

– Обещаваме. С тежка честна дума и с всичко... – допълва бързо Луиза.

Бащата става от пианото.

– Имаш ли нещо против да поговорим малко в съседната стая, Луизалоте?

– Не, Лудвиг – отвръща бившата му съпруга. И двамата отиват в съседната стая. Вратата се затваря зад тях.

– Стискай палци! – прошепва развълнувано Луиза.

Четири малки ръчички етисват здраво четири малки палеца.

Лоте беззвучно движи устни.

– Молитва ли четеш? – пита Луиза.

Лоте кимва.

Тогавя й Луиза започва да движи устни.

„Седни сред нас, Исусе, за да бъде и днеска сладък залъкът ни скъден!“

Лоте тръсва неодобрително плитките си.

– Не подхожда! – прошепва обезкуражено Луиза. – Но нищо друго не ми идва наум.

„Седни сред нас, Исусе, за да бъде и днеска сладък...“

– Ако се откъснем напълно от мисълта за самите нас – казва в тоя миг господин Палфи в съседната стая и е забил поглед в пода, – то без съмнение за децата би било най-добро да не се разделят вече.

– Положително – казва младата жена. – Всъщност не биваше изобщо да ти разделяме.

Той продължава да гледа пода.

– Имаме да поправяме много неща...

След това се поизкашлюва.

– И тъй, съгласен съм ти... ти да вземеш двете деца със себе си в Мюнхен.

Тя се хваща за сърцето.

– Може би – продължава той – ще позволиш да ми гостуват по един месец в годината?

Понеже тя не отвръща нищо, той казва:

– Или три седмици? Или поне четиринайсет дни? Защото, макар в края на краищата ти да не вярваш, много ги обичам и двете.

– Защо пък да не ти вярвам? – чува той нейния отговор. Той свива рамене.

– Много малко доказателства за това съм дал!

– Напротив! Даде ги сега, когато Лотхен беше болна – казава тя. – Но откъде накъде смяташ, че двете ще бъдат щастливи тъй, както ние им го желаем, ако растат без баща?

– Без тебе съвсем не би могло!

– Ах, Лудвиг, наистина ли не забелязваш за какво жадуват децата, но не се осмелиха да го кажат?

– Разбира се, че забелязах! – Той отива към прозореца. – Разбира се, че зная какво искат! – Той нетърпеливо дръпва ръчката на прозореца. – Искат ти и аз да се съберем отново.

– Нашите деца искат да имат баща и майка! Неразумно ли е това? – пита младата жена и го гледа изпитателно.

– Не, но има и скромни желания, които не могат да се изпълнят!

Той се изправя до прозореца като момче, което е било наказано да стои в ъгъла и от вироглавство не иска да излезе оттам.

– Защо да не е изпълнимо?

Той изненадано се извърща.

– Питаш за това-мен? След всичко, което стана?

Тя го поглежда сериозно й едва забележимо кимва. След това казва:

– Да, след всичко, което стана.

Луиза стои до вратата, долепила очи до дупката на ключалката: Лоте стои до нея и държи пред себе си двата малки юмука, като стиска палците им.

– О, о, о! – мълви Луиза. – Татко целува мама!

Съвсем против своите навици Лотхен грубичко бутва настрана сестра си и на свой ред втрещва поглед през дупката на ключалката.

– Е? – пита Луиза. – Още ли я целува?

– Не – шепне Лотхен и сияеща се изправя. – Сега мама целува татко!

Близначетата се прегръщат с ликуване.

Дванадесета глава

Господин Гравундер се чуди. Смешният разказ ца директора Килиан. Женитбените планове на Луиза и на Лоте. Първата страница на „Мюнхенско илюстрирано списание“. Нова табелка на стара врата. „За добро съседство, господин диригент!“ Загубено щастие може да се навакса. Детски смях и детска песен. „И все близнаци!“

Господин Бено Гравундер, стар опитен чиновник в гражданското отделение на Първи виенски район, извършва едно бракосъчетание, което от време на време, въпреки всичката му обиграност, го изкарва от търпение. Невеста е бившата жена на младоженеца. Две десетгодишни момиченца, които страшно си приличат, са деца на брачната двойка. Единият свидетел, художник, на име Антон Габеле, няма вратовръзка. Затова пък другият свидетел, някой си професор доктор Щробъл, има куче. И кучето вдигна такъв шум в преддверието, дето го бяха оставили, че трябваше, да го докарат вътре и да му позволят да присъствува на бракосъчетанието в гражданското отделение! Куче – свидетел при бракосъчетание! Ама работа, а!

Лотхен и Луиза сядат, благоговейно на столовете си и не се помнят от щастие. Не само са щастливи, но и горди, страшно горди! Защото те самите са станали причина за това великолепно, нечувано щастие! Какво ли щеше да стане с горките родители, ако не бяха децата, а? Е, виждате ли! И съвсем не беше леко да играеш в пълна тайна ролята на съдбата. Приключения, сълзи, страх, лъжи, отчаяние, болест – нищо, съвсем нищичко не остана неизпитано от тях!

След церемонията господин Габеле си шушука нещо с господин Палфи. При това двете артистични натури тайнствено си намигат. Но защо си шушукат й намигат – това знаят само те.

Госпожа Кьорнер, разведена Палфи, омъжена Палфи, дочува своя стар й нов господар и повелител да мърмори: „Рано ли е още?“ След това, като се обръща към нея, той лекичко подхвърля:

– Имам една хубава идея! Знаеш ли какво? Ще отидем с колата най-напред в училището и ще запишем Лоте!

– Лоте? Но Лоте нали от няколко седмици насам...Извинявай, ти, разбира се, си прав!

Господин диригентът поглежда нежно госпожата.

– Така мисля и аз!

Директорът на девическото училище, господин Килиан, се слисва истински, когато диригентът Палфи и неговата жена се явяват да запишат втората си дъщеря, която прилича досущ на първата. Но като стар учител, който е преживял доста не по-малко забележителни неща, той бързо възвръща присъствието на духа си.

След като записват според правилата новата ученичка в една голяма книга, той се обляга удобно назад в креслото на писалището си и казва:

– Като млад стажант-учител веднъж ми се случи нещо, крето тряб-ва да разкажа на вас и на двете момиченца. Тогава беше Великден, в моя клас дойде едно ново момче! Бедно дете, но твърде спретнато и както скоро забелязах, много ученолюбиво. Напредваше добре. Дори за кратко време стана пръв по смятане. Но не винаги! Отначало помислих: „Кой знае каква може да се дължи това!“ След това си рекох: „Чудно нещо! Понякога смята като по вода и не прави нито грешчица, друг път възприема бавно и на това отгоре бърка!“

Господин директорът на училището нарочно млъква за малко и дроброжелателно намига на Луиза и Лоте.

– Най-сетне приложих една особена метода. Почнах да отбелязвам в бележника си кога момчето смята добре и кога зле. И излезе нещо съвсем шуру. В понеделник, сряда и петък той смяташе добре. Във вторник, четвъртък и събота смяташе лошо.

– Гледай ти! – казва господин Палфи.

А двете малки момиченца мърдат любопитно на столовете си.

– В продължение на шест месеца наблюдавах – продължава старият господин. – И все същото! Понеделник, сряда, петък: Добре! Вторник, четвъртък и събота: лошо! Една прекрасна вечер отидох в домана родителите му и споделих с тях моите загадъчни наблюдения. Те се спогледаха полусмутени-полуразвеселени, а след това мъжът каза: „Вярно е това, което, господин учителят е забелязал!“ Сетне сложи два пръста в устата си и изсвири. И ето, от съседната стая дотърчаха две момчета. Двете еднакво големи, а и инак досущ еднакви! „Близнаци са! – каза жената. – Добрият математик е Сеп, другият е Тони!“

След като се посъвзех, запитах: „Добре, мили хора, защо тогава не пращате на училище и двамата?“ А бащата ми отговори: „Бедни сме, господин учителю, двете момчета общо имат само едни прилични дрехи.“

Съпружеската двойка Палфи се смее. Господин Килиан се усмихва. Луиза виква:

– Отлична идея! И ние ще правим така!

Господин Килиан им се заканва с пръст:

– Само да посмеете! Госпожица Гстетнер и госпожица Брукбаур и без това ще виждат достатъчно зор да ви различават!

– И особено – казва въодушевено Луиза – когато се срещим еднакво и си разменим местата!

Господин диригентът се хваща с ръце за главата и изобщо си дава вид, че е отчаян. – Ужасно! – казва той. – А какво ли ще стане по-нататък, когато пораснете и станете млади дами и някой поиска да се ожени за вас?

– Понеже изглеждаме еднакво – казва замислено Луиза, – сигурно ще се харесаме на един и същи мъж!

– А и на нас положително ще ни хареса един и същи! – извиква Лоте. – Тогава просто и двете ще се оженим за него! Това е най-доброто разрешение. Понеделник, сряда и петък аз ще бъда негова жена! А вторник, четвъртък и събота ще бъде ред на Лоте!

– И ако той случайно не ви накара някога да смятате, изобщо няма да забележи, че има две жени! – казва със смях господин диригентът.

Господин, директорът Килиан се надига от мястото си.

– Горкичкият – казва той съчувствено.

Госпожа Палфи се усмихва:

– Все пак в разпределението има и нещо хубаво. В неделя ще бъде свободен.

Междучасие е, когато новата, по-точно обновената съпружеска двойка минава заедно с близнаците през училищния двор. Стотици малки момиченца се блъскат и биват блъскани. Всички се дивят на Лукза и Лоте.

Най-сетне Труде успява да си пробие с юмруци път до близначките. Тя поглежда задъхано ту едната, ту другата.

– Е! – казва тя най-напред. След това обидено се обръща към Луиза. – Първо ми забраняваш да говоря за това тук, в училище. А сетне вземате и просто идвате!

– Аз ти забраних! – поправя я Лоте.

– Сега вече спокойно можеш да разправяш на всички! – казва снизходително Луиза. – Защото от утре нататък ще идваме и двете!

След това господин Палфи си пробива като ледоразбивач път през

навалицата и превежда семейството си през училищната порта.

В същото време Труде става жертва на всеобщото любопитство. Завличат я на клона на една круша. Оттам тя обажда на тълната момиченца всичко, каквото знае.

Звънецът бие. Междучасието е свършило. Класните стаи са празни. Учителките отиват до прозорците и възмутено втренчват погледи надолу към училищния двор. Училищният двор е препълнен.

Учителките рахълтват в стаята на директора и се оплакват в хор.

– Седнете, госпожи! – казва той. – Разсилният току-що ми донесе новия брой на „Мюнхенско илюстрирано списание“. Първата му страница представлява интерес за нашето училище. Моля ви, госпожице Брукбаур.

Той ѝ подава списанието.

И ето че и учителките също като малките момиченца на двора забравят, че междучасието отдавна е свършило.

Еlegantна както всякога, госпожица Ирена Герлах стои близо до операта, вторачила смутено поглед в първата страница на „Мюнхенско илюстрирано списание“, дето е дадена снимка на две момиченца с плитки. Но като вдига очи, тя се вторачва още повече. Защото на кръстопътя спира такси, а в таксито седят две малки момиченца с един господин, когото тя познава добре, и една дама, с която тя никога не би желала да се запознае.

Лоте ощипва сестра си.

– Гледай! Ей там, отсреща!

– Ау! Какво има?

Лоте шепне тъй, че едва се чува:

– Госпожица Герлах!

– Къде?

– Вдясно! Онази с голямата шапка и с вестника в ръката.

Луиза поглежда изкосо нататък към елегантната дама.

Много ѝ се иска да ѝ изплезе тържествуващо езика си.

– Какво ви става на вас двете?

Дявол да го вземе, дали мама не е забелязала нещо?

Тогава за щастие от автомобила, който чака до таксито, се навежда една достолепна стара дама. Тя подава на мама едно илюстрирано списание и казва усмихнато:

– Мога ли да ви направя един подходящ подарък?

Гбспожа Палфи взема илюстрираното списание, Поглежда първата

страница, усмихнато благодари и подава вестника на мъжа си.

Автомобилите потеглят.

Старата жена кимва за сбогом.

Децата се покатерват до татко си на седалището на колата и възхитени гледат снимката на първа страница.

– Този господин Айпелдауер! – казва Луиза. – Така да ни насади!

– А пък ние мислехме, че сме скъсали всички снимки! – казва Лоте.

– Че нали негативите са у него! – обяснява мамичка. – От тях може да превади стотици снимки!

– Добре, че ви нареди така! – установява баща им. – Ако не беше той майка ви нямаше да узнае вашата тайна. И ако не беше той, днес нямаше да има сватба.

Внезапно Луиза се обръща и поглежда назад към операта. Но от госпожица Герлах няма и следа.

Лоте казва на мама:

– Ще напишем писмо на господин Айпелдауер и ще му благодарим!

Обновената съпружеска двойка се изкачва заедно с близначките по стълбата на улица „Ротентурм“. На отворената врата чака вече Рези, празнично облечена, ухилила се с цялото си широко селско лице, и поднася грамаден букет цветя на младата жена.

– Много ви благодаря, Рези! – казва младата жена. – И се радвам, че искате да останете при нас.

Рези кимва енергично и отсечено като човече от куклен театър. След това смотолевя:

– Аз трябваше да се върна в чифлика при господин баща ми. Но нали тъй много обичам госпожица Лотхен!

Господин диригентът се засмива.

– Не сте особено учтива към нас, другите трима, Рези.

Рези свива безпомощно рамене.

Госпожа Палфи ѝ се притичва на помощ.

– Няма да стоим вечно на площадката!

– Моля!

Рези разтваря широко вратата.

– Момент! – казва спокойно господин диригентът. – Трябва да отида най-напред в другото жилище.

Всички освен него се вдървяват. Нима още в деня на сватбата си ще отиде в ателието на „Ринга“? Не, Рези съвсем не се вдървява. Тя дори беззвучно се смее!

Господин Палфи отива до вратата на апартамента на господин Габеле, изважда един ключ и най-спокойно отваря.

Лотхен изтичва към него. На вратата е сложена нова табелка. А на табелката ясно може да се прочете „Палфи“!

– О, татенце! – вика прещастлива тя.

Ето че до нея застава и Луиза, чете табелката, хваща сестра си за яката и започва да танцува с нея някакъв див танец. Цялото старо стълбище се тресе здравата.

– Стига! – вика накрая господин диригентът. – Вървете сега с Рези в кухнята да ѝ помогнете!

Той поглежда часовника си.

– В това време аз ще покажа на мама апартамента. А след половин час ще се храним. Стане ли време, позвънете!

И той повежда за ръка младата жена.

На отсрещната врата Луиза се покланя и казва:

– За добро съседство, господин диригенте!

Жената сваля шапката и палтото си.

– Каква изненада! – казва тихо тя.

– Приятна изненада, нали? – пита той.

Тя кимва.

– Преди да стане мое, то беше старо желание на Лоте – разказва той нерешително. – Габеле разработи до най-малки подробности плана за похода и ръководи битката на колите с мебелите.

– Значи, затова трябваше да отидем най-напред в училището?

– Да. Пренасянето на рояла позабави сражението на мебелните титани.

Влизат в работната стая. На рояла, възкръснала от чекмеджето на писалището, стои снимката на млада жена от минало, незабравено време. Той я обгръща с ръка.

– На третия етаж вляво ще бъдем щастливи и четиримата, а на третия етаж вдясно... аз сам; но стена до стена с вас.

– Толкова много щастие!

Тя се притиска до него.

– Във всеки случай повече, отколкото заслужаваме – казва сериозно той. – Но не повече, отколкото можем да понесем!

– Никога не бих повярвала, че съществува такова нещо!

– Какво?

– Че загубено щастие може да се навакса като пропуснат училищен час.

Той посочва една картина на стената.

От рамката към родителите гледа малко, сериозно детско лице, рисувано от Габеле.

– За всяка секунда на това ново щастие – казва той – трябва да благодарим на нашите деца.

Нагиздена с кухненска престилка, Луиза се е покачила на един стол и закрепя с карфици на стената първата страница на „Мюнхенско илюстрировано списание“.

– Хубаво! – казва благоговейно Рези.

Лотхен, също с кухненска престилка, шета усърдно край огнището.

Рези избърсва една сълза от ъгълчето на окото си, подсмърква тихичко и после запитва, като все още стои пред снимката:

– Коя от вас двете всъщност е едната и коя другата?

Малките момиченца се споглеждат смутено. След това вперват поглед в забодената снимка. И отново се споглеждат.

– И тъй... – казва нерешително Лотхен.

– Мисля, че когато господин Айпелдауер ни снимаше, аз седях отляво – казва замислено Луиза.

Лоте колебливо поклаща глава.

– Не, аз седях отляво. Или не?

Двете проточват шии нагоре към снимката.

– Е-е-е, сами не знаете коя коя е! – вика извън себе си Рези и избухва в смях.

– Да, ние самите действително не знаем! – казва възхитено Луиза.

И трите прихват да се смеят тъй, че смехът им долита чак до съседния апартамент.

Оттатък една жена пита поизплашена:

– Ами ще можеш ли да работиш при такъв шум?

Той отива до рояла, отваря капака му и казва:

– Само при такъв шум ще мога да работя!

И докато смехът оттатък затихва, той изсвирва на жена си дуета в ми-мажор от детската опера, който се чува чак до кухнята на съседното жилище. Там трите работят колкото може по-тихо, за да не изпуснат нито звук.

Когато песента заглъхва, Лотхен пита смутено:

– Как е то всъщност, Рези? Щом татко и мамичка сега отново са заедно, Луиза и аз можем да имаме още братя и сестри, нали?

– Да, разбира се! – заявява уверено Рези. – Искате ли да имате?

– Разбира се! – казва енергично Луиза.

- Момчета или момичета? – осведомява се небрежно Рези.
- И момчета, и момичета! – казва Лоте. А Луиза виква от все сърце:
- И все близнаци!

КРАЙ

© 1949 Ерих Кестнер
© 1982 Владимир Мусаков, превод от немски

Erich Kästner
Das doppelte Lottchen, 1949

Сканиране и разпознаване: unicode, 2007
Редакция: xsenedra, 2007

Публикация:

Ерих Кестнер, Романи за деца
Художник: Валтер Трип
„Народна младеж“, издателство на ЦК на ДКМС, София, 1982

Съдържание:

Емил и тримата близнаци

Антон и Точица

Хвърчащата класна стая

Двойната Лотхен

За автора и книгите му, послеслов – Елена Николова-Руж

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/3203>]